ĐÀ NẴNG XƯA ĐÀ NẴNG XƯA

ĐÀ NẴNG XƯA

DA NANG IN ANCIENT TIME

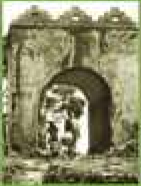

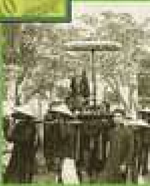

ĐÀ NẴNG XƯA ĐÀ NẴNG XƯA

ĐÀ NẴNG XƯA

DA NANG IN ANCIENT TIME

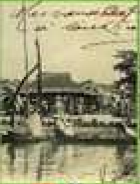

ĐÀ NẴNG XƯA

TẠP CHÍ XƯA & NAY
NHÀ XUẤT BẢN THỜI ĐẠI

Act
Go t

Activa
Go to S

Lời giới thiệu

Đà Nẵng là thành phố nằm dọc theo vùng Duyên hải miền Trung Việt Nam, trải qua những biến cố của lịch sử, Đà Nẵng mang nhiều tên gọi khác nhau: Cửa Hàn, Tourane, Thái Phiên…

Năm 1838, vua Minh Mạng có dụ "Tàu Tây chỉ được đậu tại cửa Hàn…" điều đó cho thấy Đà Nẵng là thương cảng bậc nhất của miền Trung thời bấy giờ. Năm 1908, người Pháp nhận thấy vị trí quan trọng của Đà Nẵng, đã tổ chức Hội đồng Thị xã Tourane xác lập Tourane là đô thị thuộc địa sớm ở Việt Nam cùng với Hải Phòng – Sài Gòn là những trung tâm thương mại lớn của cả nước trong những năm đầu thế kỉ XX. Những năm 50 của thế kỉ trước, Đà Nẵng là thành phố thứ 2 sau Sài Gòn được Mỹ xây dựng các căn cứ quân sự phục vụ cho chiến tranh có quy mô tầm cỡ Đông Nam Á.

Ngày 1-1-1997, Đà Nẵng chính thức trở thành thành phố trực thuộc Trung ương. Ngày 15-7-2003, Đà Nẵng được công nhận là đô thị loại 1.

Trải qua những thăng trầm lịch sử, Đà Nẵng vẫn là thành phố có vị trí chiến lược quan trọng, là trung tâm kinh tế, chính trị văn hóa giáo dục, công nghệ của miền Trung và Tây Nguyên xưa cũng như nay.

Những hình ảnh Đà Nẵng xưa trong cuốn sách này phần nào đã khắc họa được một thành phố có cảng biển lâu đời, đứng liền kề với thế núi, sông, đồng ruộng trong cảnh quan thiên nhiên và con người hài hòa, đặc biệt Đà Nẵng có Ngũ Hành Sơn ngoạn mục với truyền thuyết Rùa thần, những bờ cát trắng trải dài từ Thanh Khê đến Liên Chiểu và những chiếc cầu nối liền Hải Châu, Sơn Trà hùng vĩ trong một không gian giao thoa giữa đất và trời.

Nhìn bức hình xưa về Đà Nẵng giúp chúng ta có thêm niềm tin vào tương lai - một Đà Nẵng lịch sử, phát triển đa dạng hài hòa và gắn kết…

Ban biên soạn

Act
Go t

Introduction

Danang is a city located along the central coastal region of Vietnam, through the events of history, Danang is called many different names: Han harbour, Tourane, Thai Phien ...

In 1838, King Minh Mang had the order "The Occidental ships are only berthed in the Han harbour..." this shows Danang is the most commercial port of the Centre at that time. In 1908, the French realized the important position of Danang, established the Tourane town Council in order to set up Tourane to be become the early colonial city in Vietnam. Danang with Haiphong - Saigon is the large commercial centers of country in the early twentieth century.

The 50s of last century, Danang is the 2nd city ranked below Saigon where U.S. built military bases for a war on a large scale in Southeast Asia.

On 1-1-1997, Danang officially became a city directly under the central government. On 15-7-2003, Danang is recognized as a city of type I.

Experiencing the ups and downs of history, Danang city remains an important strategic position, is the center of economy, politics, culture, education, and technology of the Central region and Highland area then and now.

The images of old Danang in this book are partially portrayed a city with a long-standing seaport, adjacent to the mountains, rivers, fields in the harmony of natural landscape and human, especially Danang has spectacular Ngu Hanh Son mountain with the legendary god turtle, the white sandy beach stretching from Thanh Khe to Lien Chieu, and bridge connection to the majestic Hai Chau, Son Tra in a spatial harmony of land and sky.

Looking at old pictures of Danang city helps us to have more faith in the future - the historical Danang, harmonious, diversified and associate development.

Editorial Board

Act
Go t

TOURANE
EDITIONS ARTISTIQUES DE CARTES POSTALES
EN HÉLIOGRAVURE ET AQUARELLE
北圻
DIEULEFILS, PHOT-EDITEUR
HANOI TONKIN

Đà Nẵng - Nhà ở của người bản xứ trên cồn cát
Danang - House of indigenous people on the sand dunes

Ac
Go

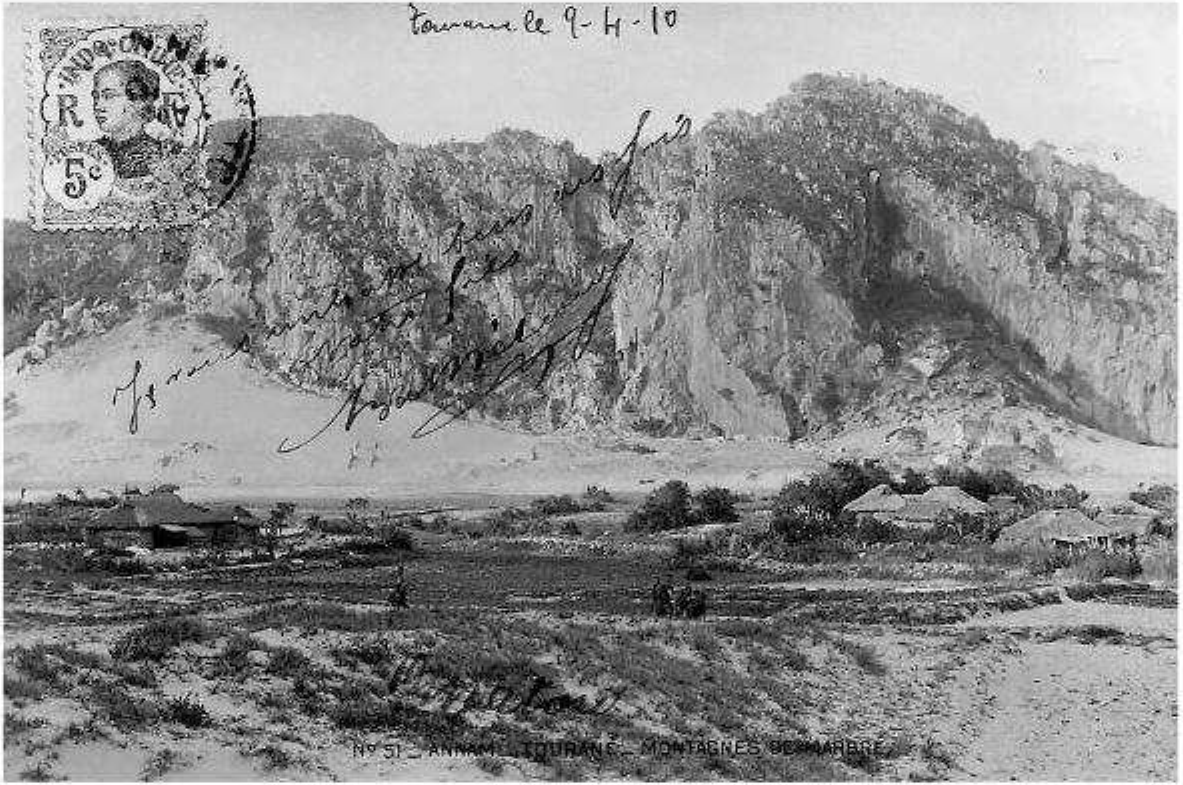

Đà Nẵng - Núi đá hoa (cẩm thạch)
Danang – Marble Mountain (marble)

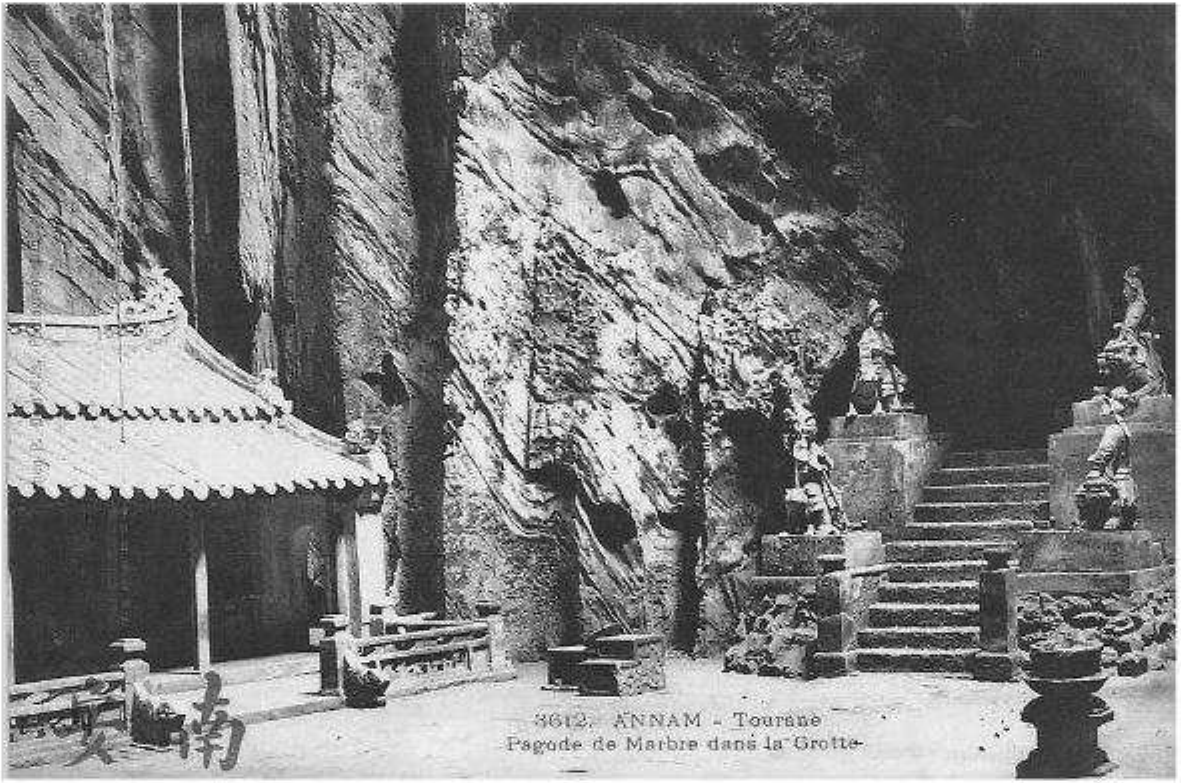

Đà Nẵng - Chùa cẩm thạch trong hang
Danang - Marble temple in the cave

Đà Nẵng - Núi đá hoa (Cẩm thạch) - Lối vào hang
Danang – Marble Mountain (marble) – the entrance into the cave

Vùng phụ cận Đà Nẵng - Đồn điền cà phê ở Phong Lệ
Vicinity of Danang - coffee plantations at Phong Le

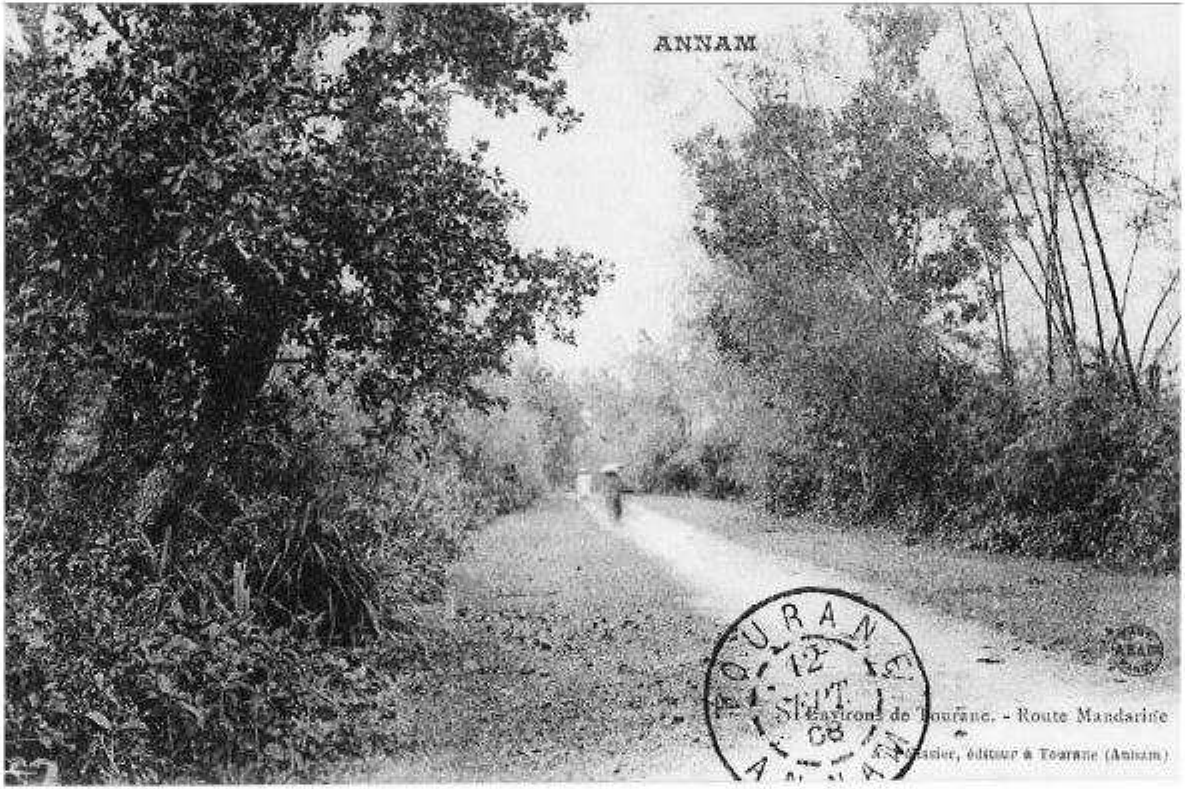

Vùng phụ cận Đà Nẵng - Con đường cái quan
Vicinity of Danang - the interprovincial highway

Đường xe lửa Đà Nẵng - Huế
Danang – Hue railway

Đà Nẵng - Trước cổng chùa
Danang - Before the temple gate

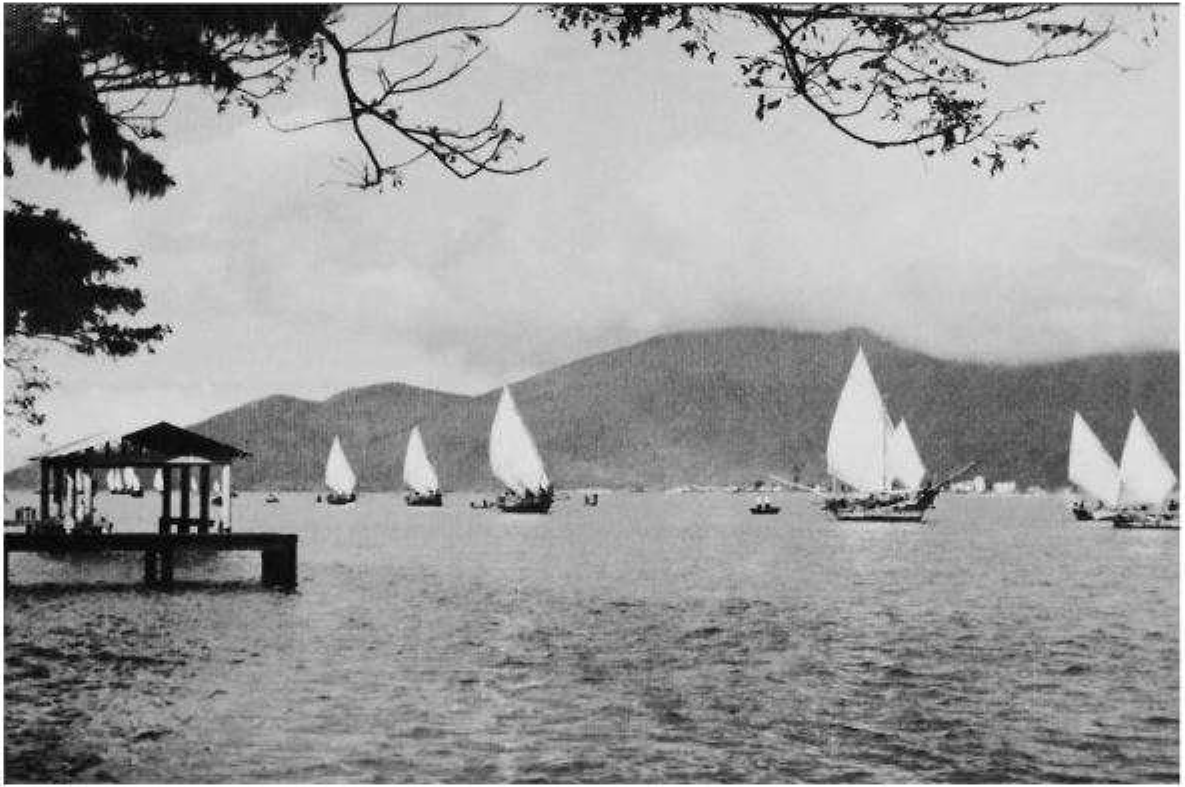

Đua thuyền buồm trên sông Hàn
Sailing race on the Han River

Ac
Go

940 bis. ANNAM. - Tourane. — Noria élevant l'eau dans les rizières.

Đà Nẵng - Guồng đưa nước vào ruộng
Danang – the scoop water wheel taken water into the field

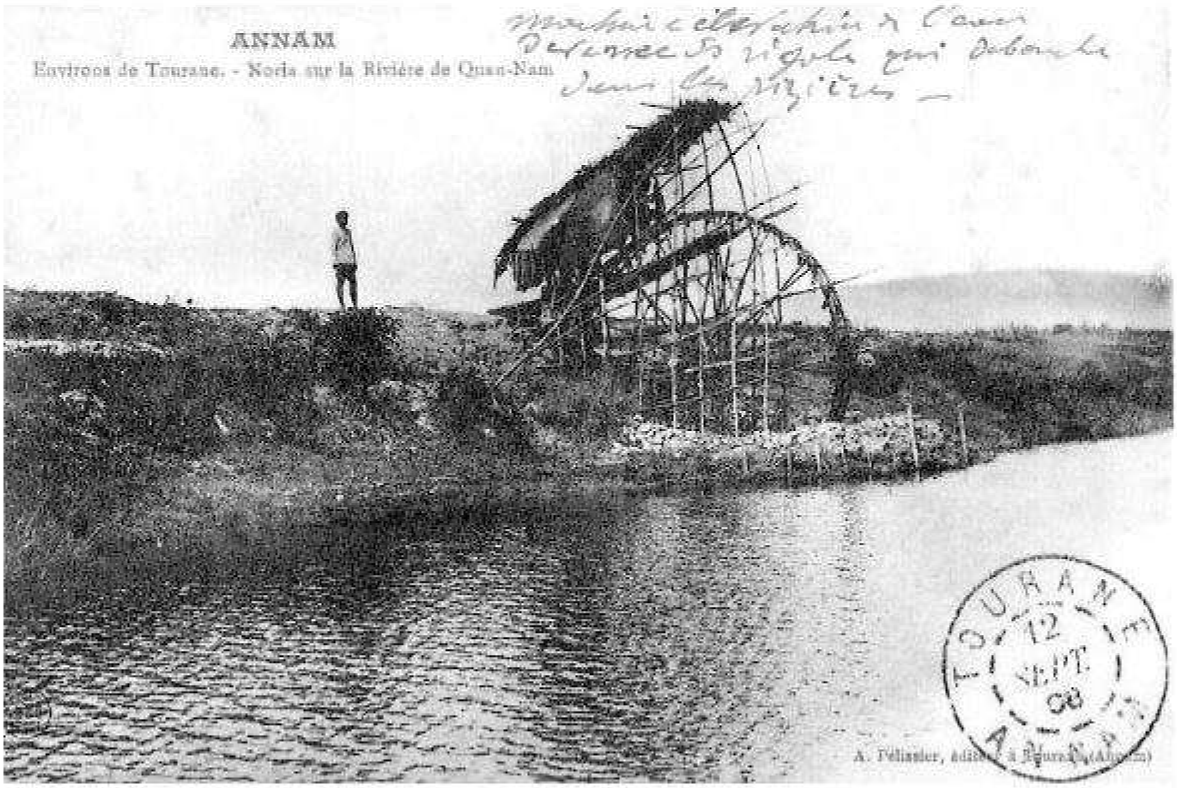

Đà Nẵng - Guồng nước trên sông Quảng Nam
Danang - The scoop water wheel on the Quang Nam river

Act
Go t

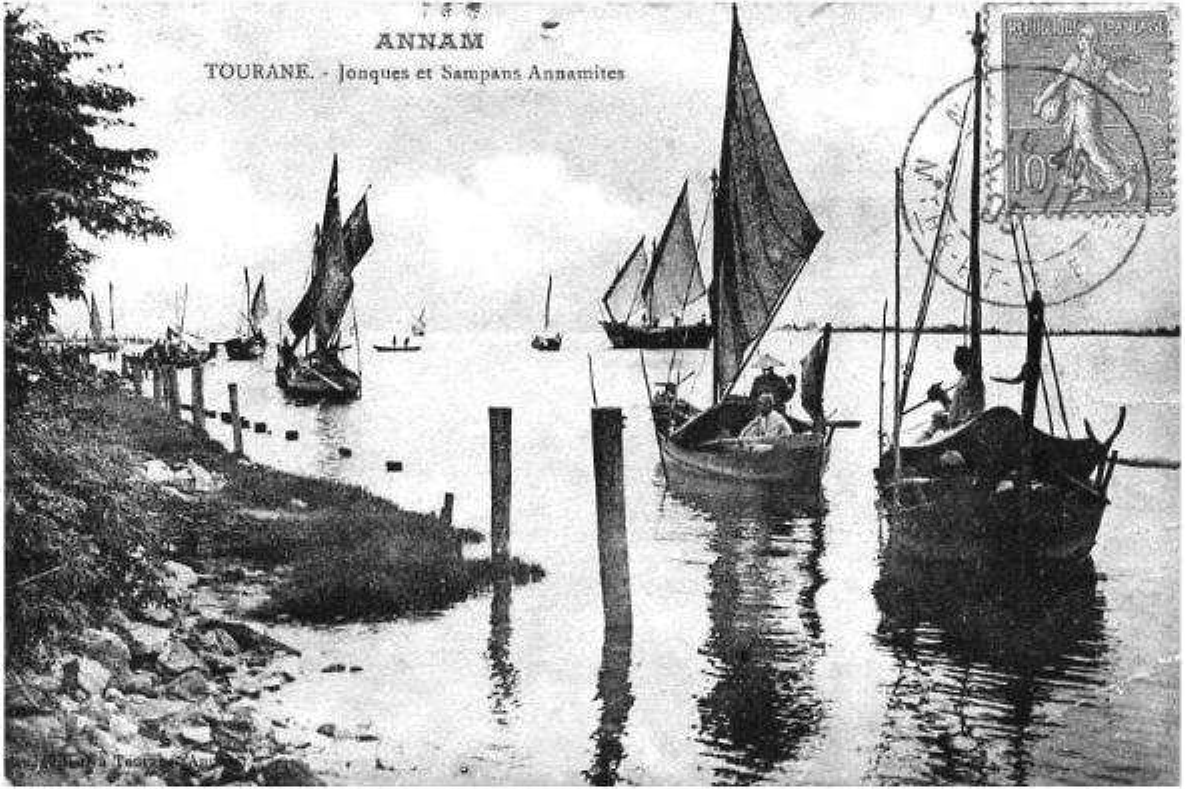

Đà Nẵng - Ghe thuyền của người An Nam
Danang - The boats of the An Nam people

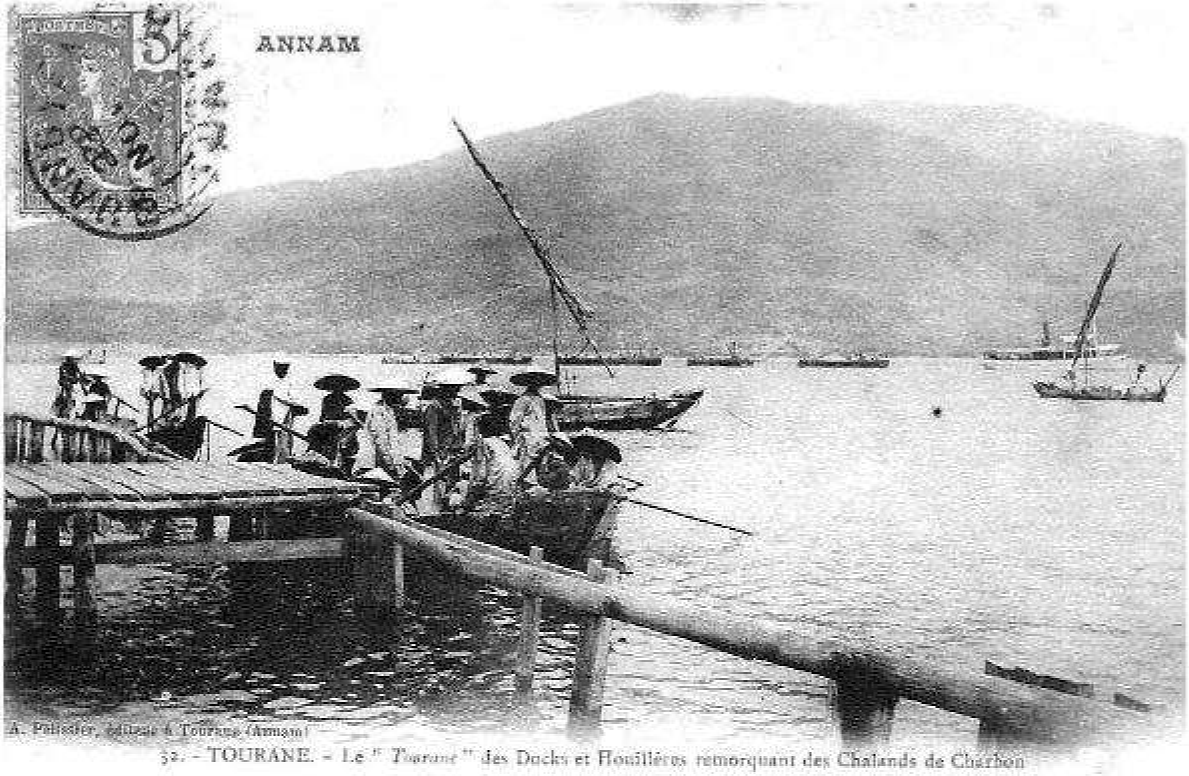

Đà Nẵng - Bến tàu và sà lan chở than
Danang - Ports and barges carrying coal

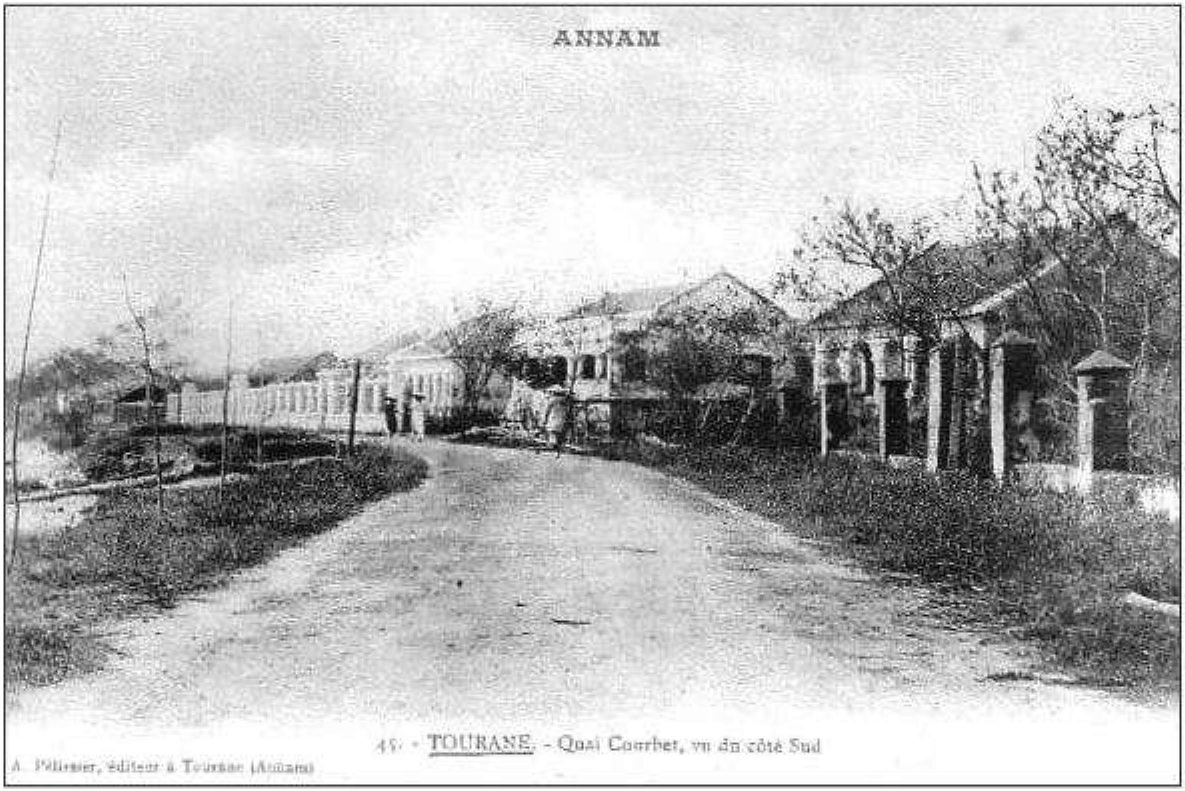

Đà Nẵng - Bến Courbet nhìn từ phía nam
Danang - Courbet port seeing from the South

Act
Go t

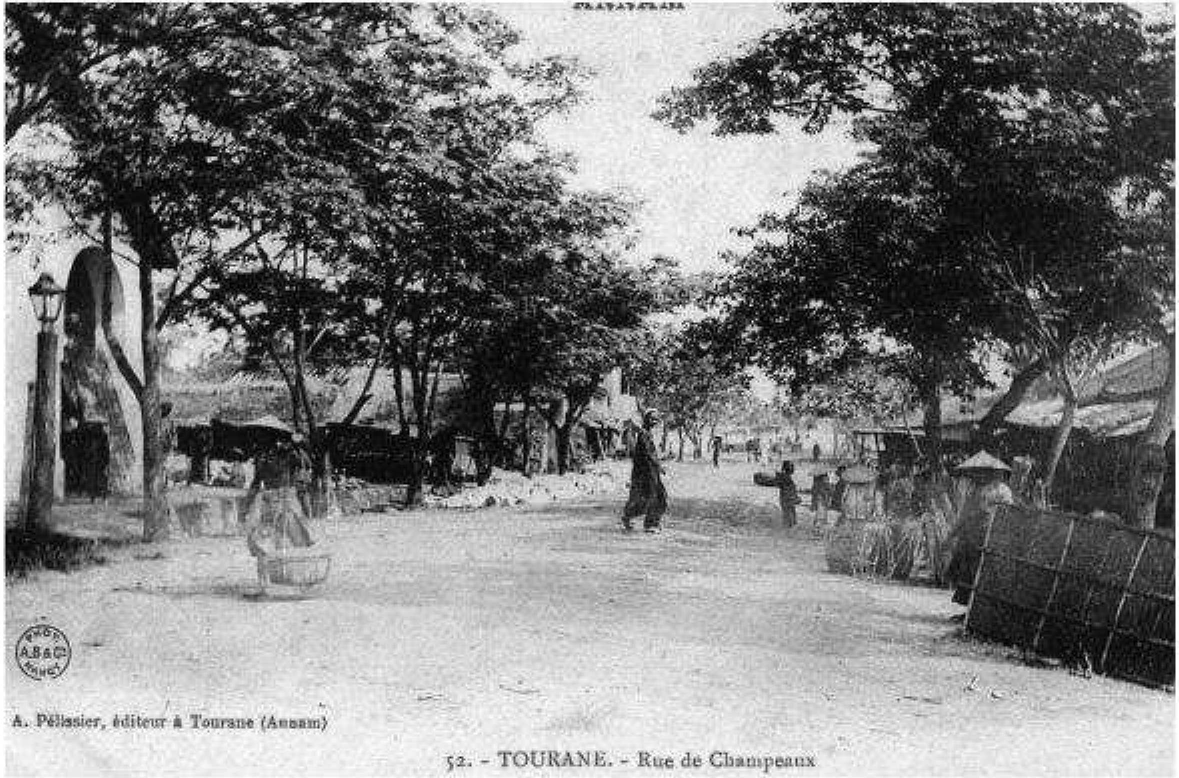

Đà Nẵng - Đường Champeaux
Danang - Champeaux street

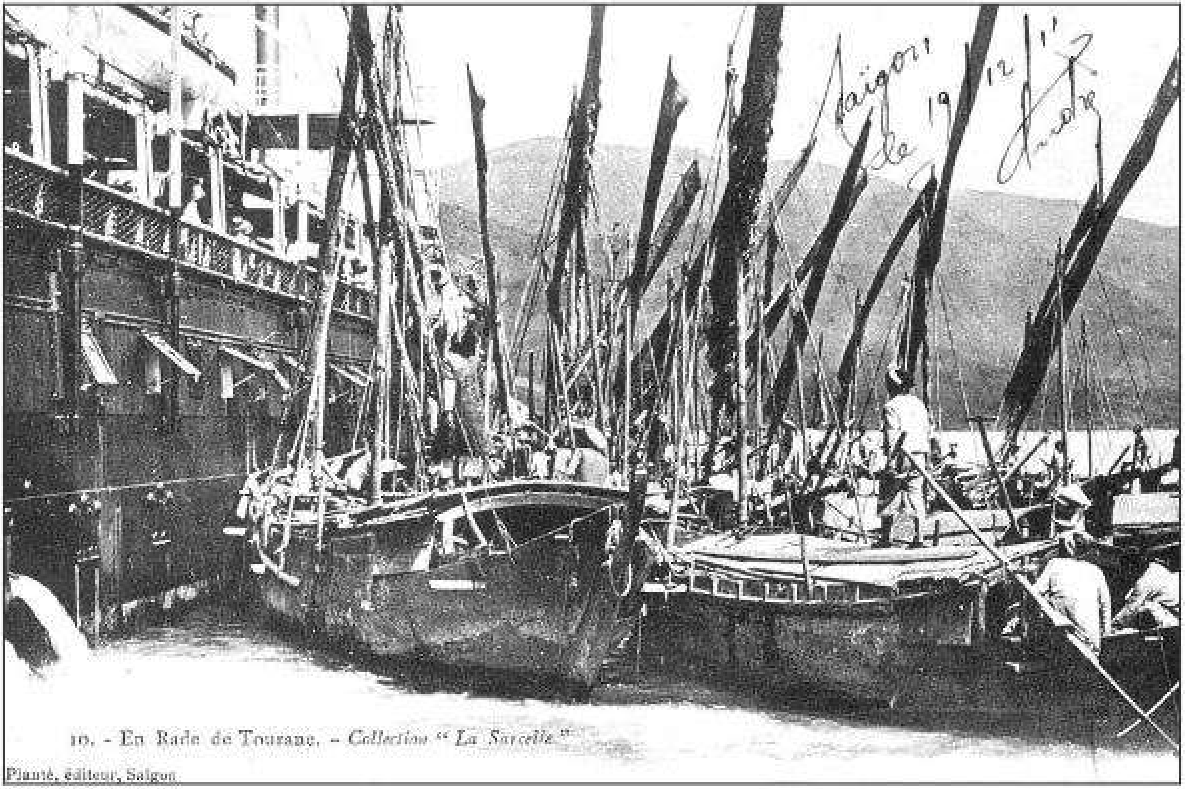

Vũng Đà Nẵng
Danang road stead

Đà Nẵng - Đám trẻ ở cồn cát
Danang - The children in the sand dune

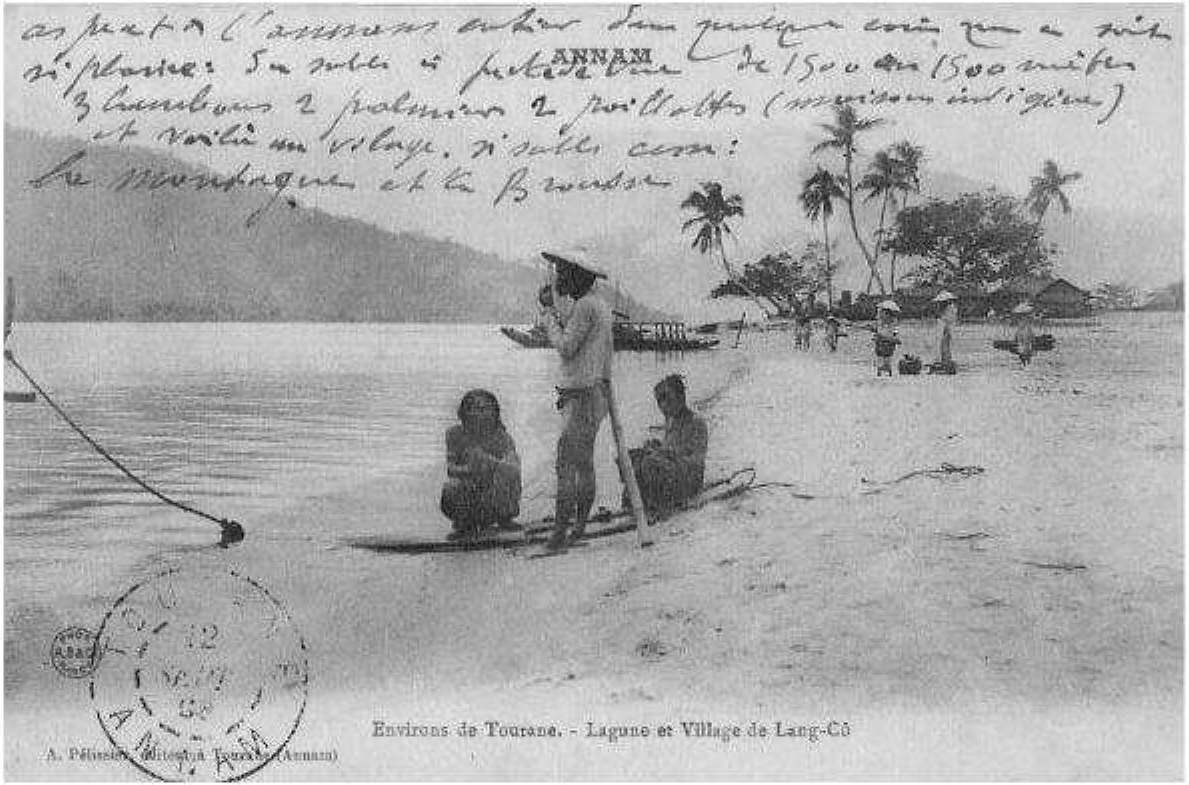

Đà Nẵng - Phá và làng Lăng Cô
Danang - Lagoon and the village of Lang Co

Act
Go

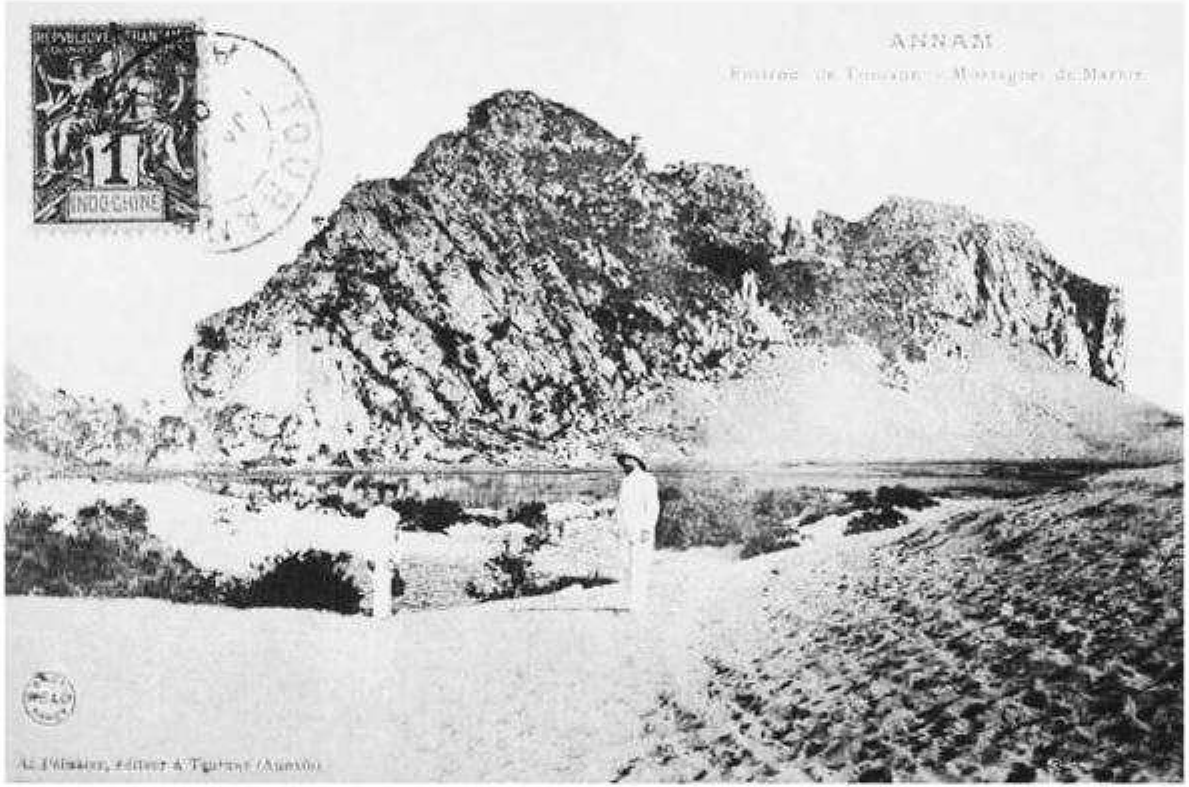

Đường lên đèo Hải Vân
The way up to Hai Van Pass

Ac
Go

Đà Nẵng - Lễ Noel - Cổng nhà thờ
Danang - Christmas – the church gate

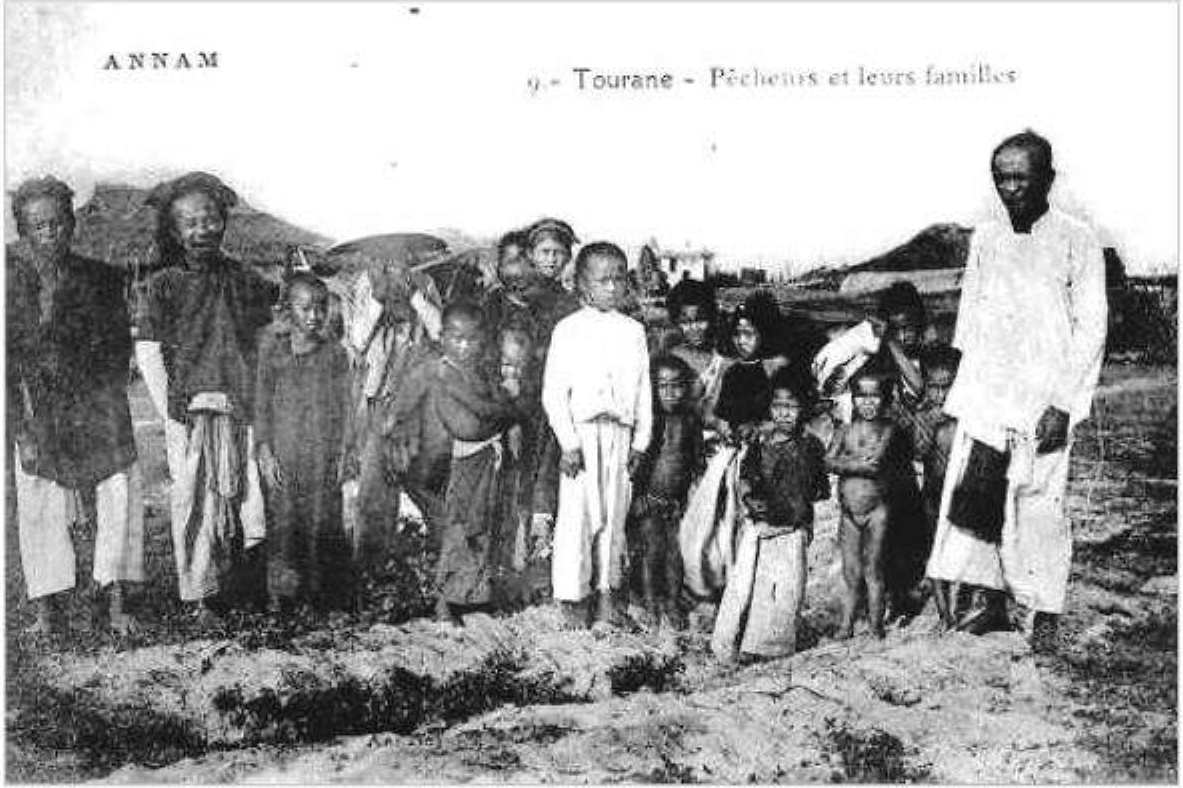

Đà Nẵng - Ngư dân và gia đình
Danang - Fishermen and their families

Act
Go t

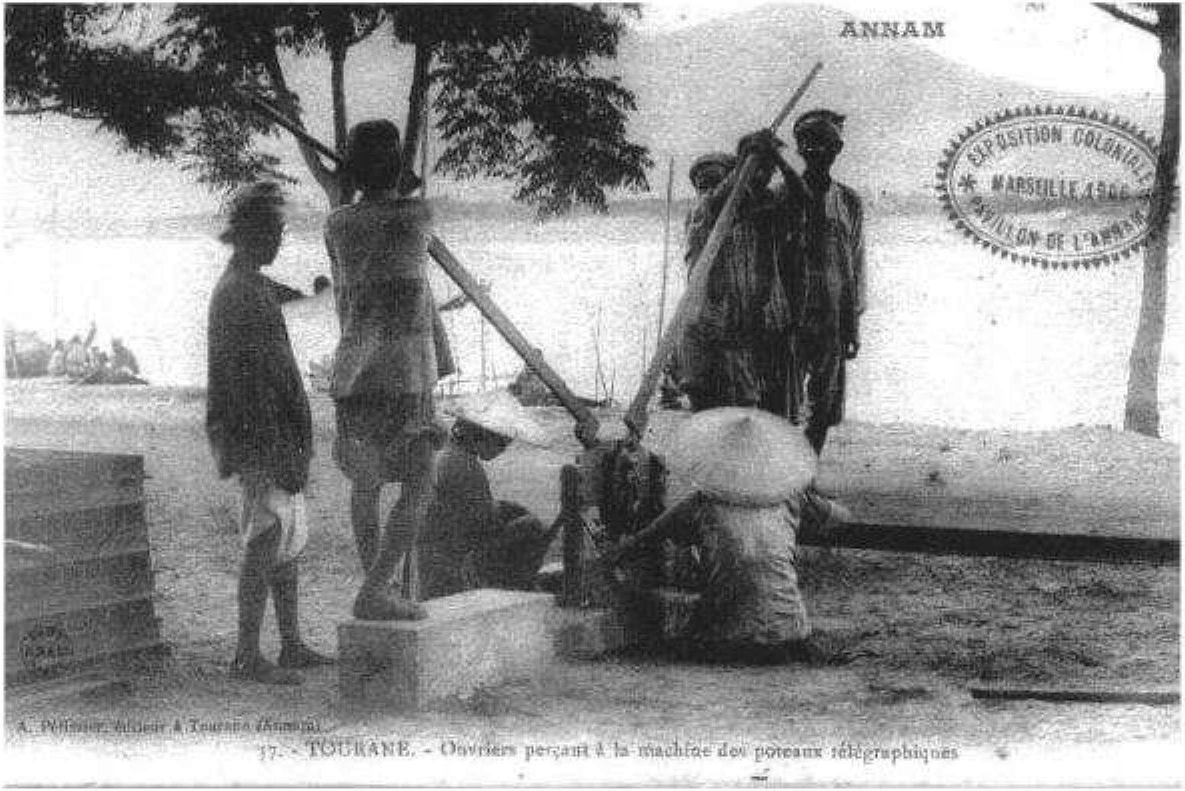

Đà Nẵng - Công nhân chôn cột dây thép
Danang - the workers fixing a steel stake in the ground

Một ngôi đình trong thành phố
A temple in the city

Act
Go t

Một ngôi chùa trong thành phố
A temple in the city

Act
Go t

Đà Nẵng - Nhà ở của người Hoa
Danang - Houses of the Chinese

Act
Go t

Thiếu nữ Đà Nẵng
Danang girls

Đà Nẵng - Các nam nữ diễn viên của sân khấu người Việt
Danang - The actors and actresses of the Vietnamese stage

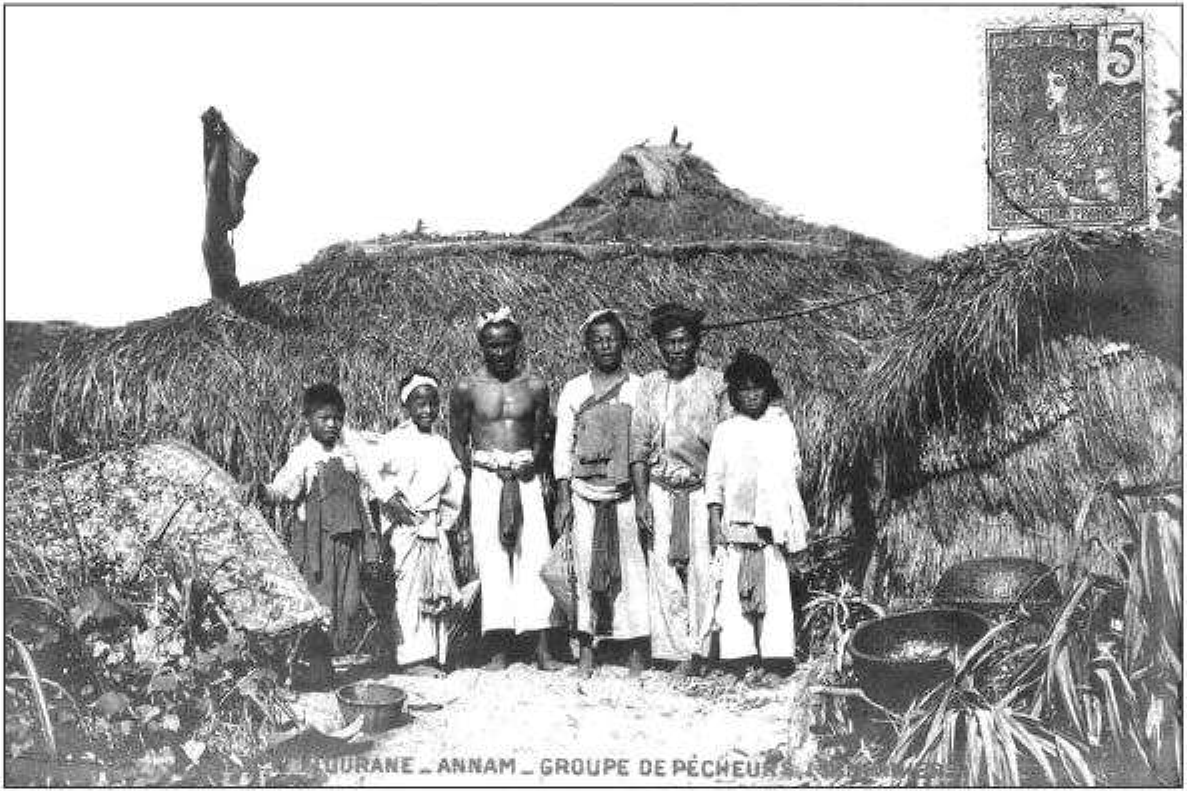

Đà Nẵng - Một nhóm ngư dân
Danang - A group of fishermen

Ac
Go

Vùng phụ cận Đà Nẵng - Một đám thiếu niên tụ họp ở cổng làng
Vicinity of Danang - A crowd of youth is gathering at the village entrance

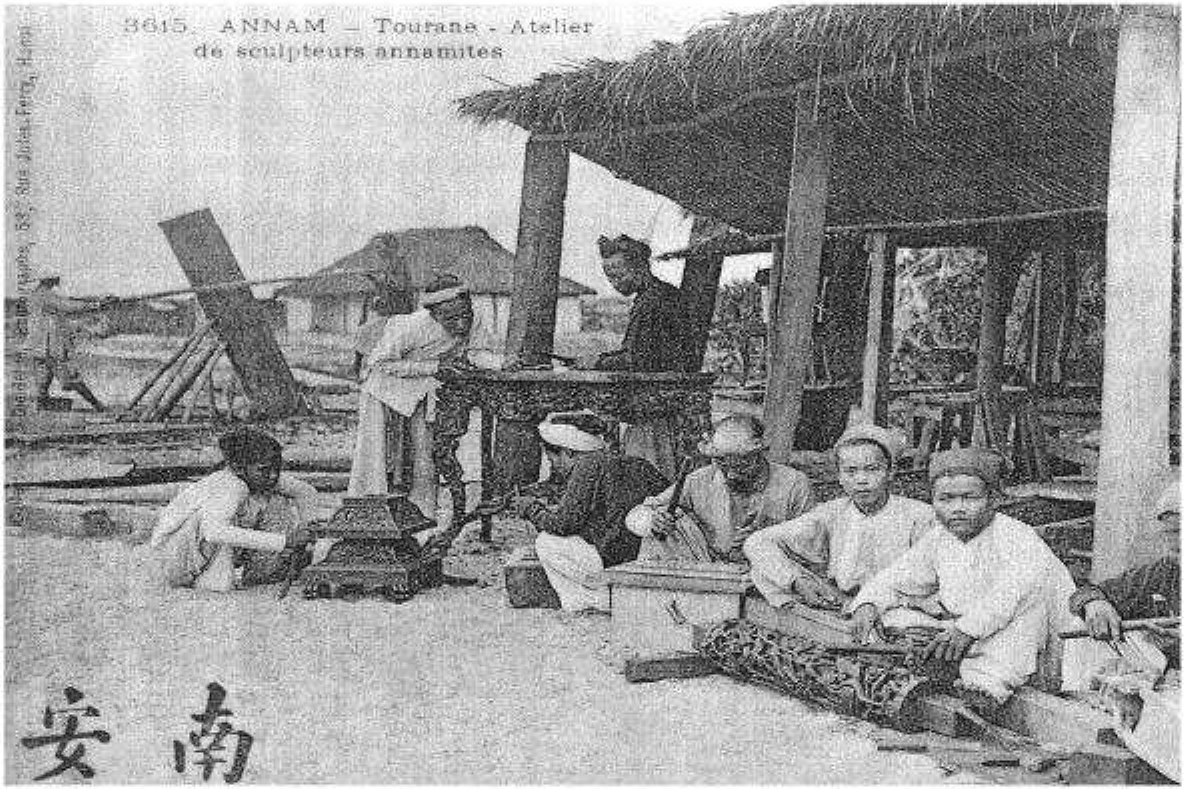

Đà Nẵng - Nghề chạm khắc
Danang - carving job

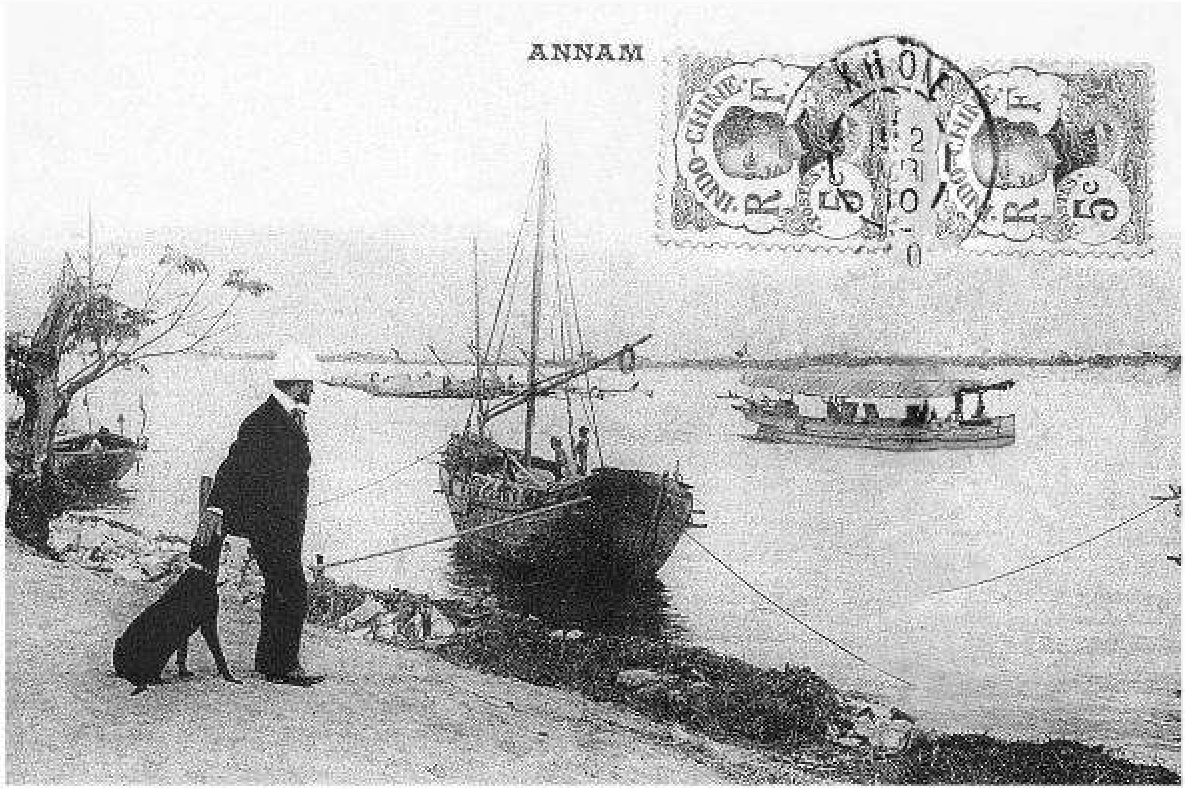

Bên bờ sông Hàn
Han riverside

Đà Nẵng - Chợ Faifô
Danang - Faifo market

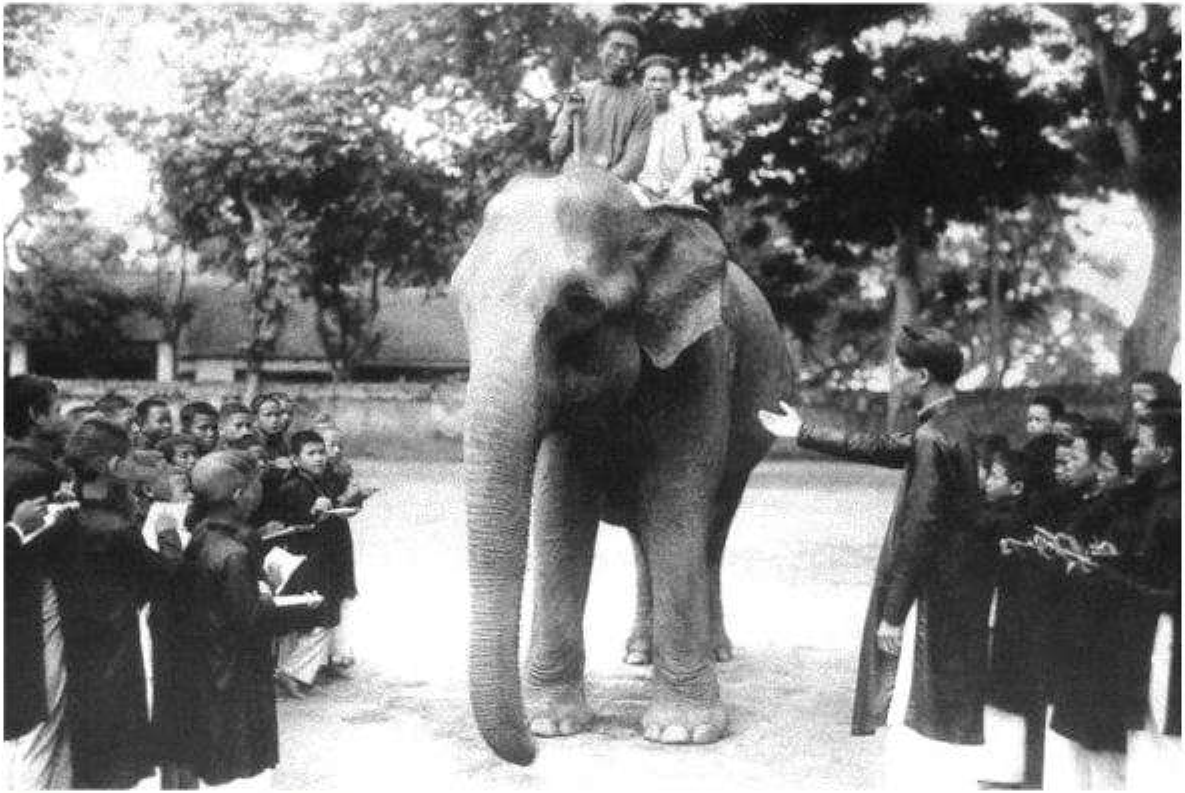

Học sinh được xem trực tiếp bài học về con voi
Students are watching directly the lessons about elephants

Act
Go

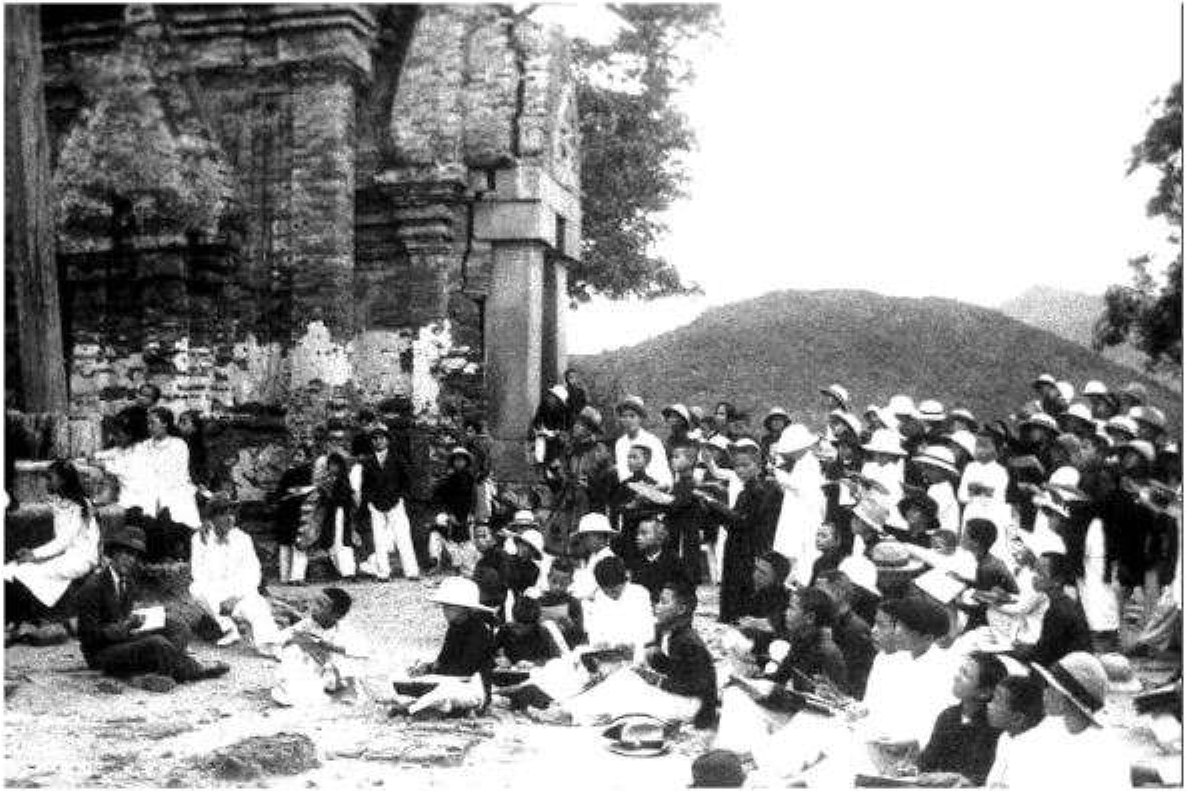

Học sinh tham quan tháp Chăm
Students visit Cham tower

Act
Go t

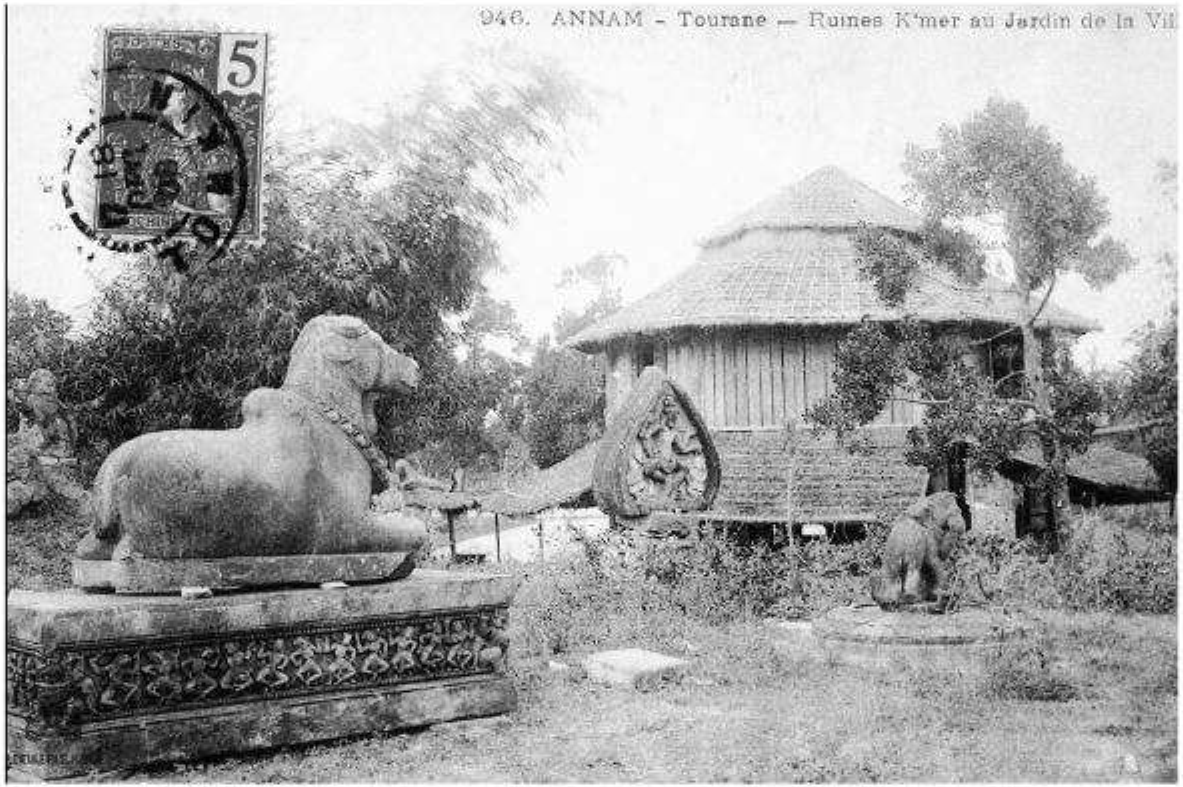

Đà Nẵng - Các phế tích tại vườn Bách Thảo
Danang - The ruins at Botanical Garden

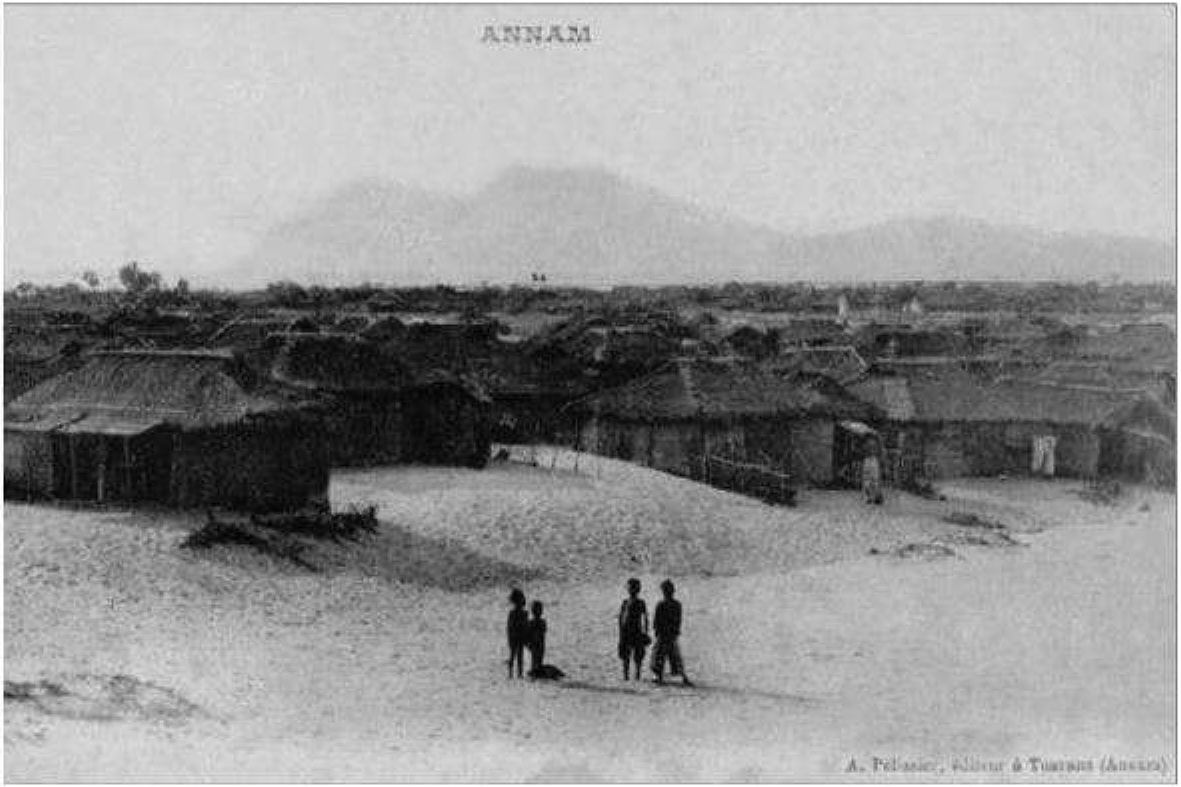

Nhà ở ngoại ô thành phố
Houses in the suburb of the city

Đà Nẵng - Công nhân làm việc tại công viên
Danang - Workers are working at the park

Act
Go t

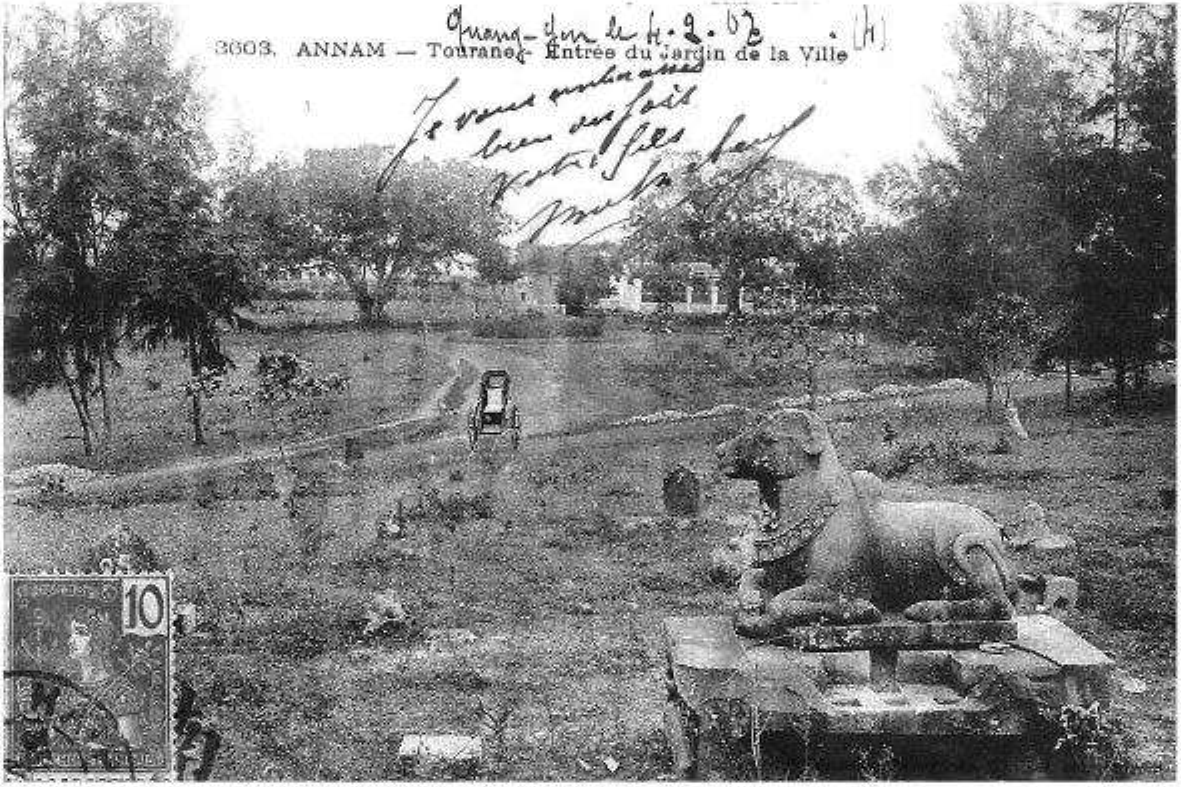

Đà Nẵng - Lối vào công viên thành phố
Danang - Entrance into the park of the city

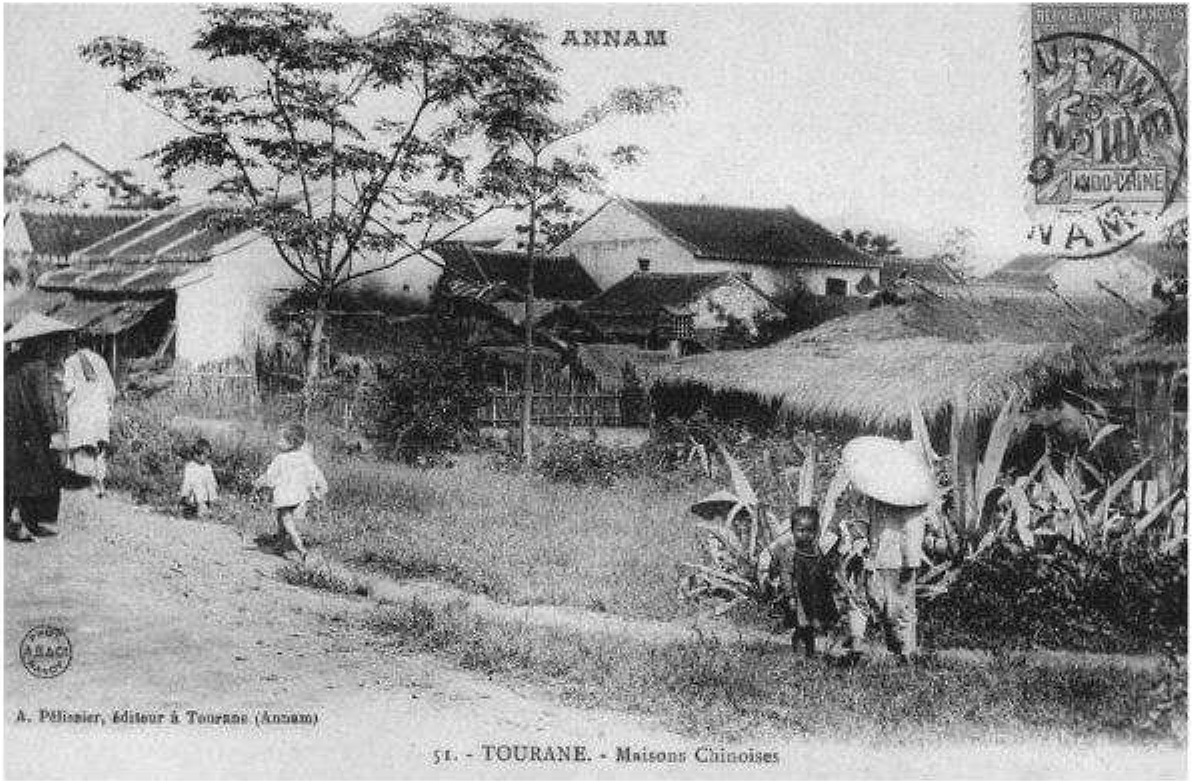

Đà Nẵng - Nhà ở của người Hoa
Danang – the Chinese houses

Act
Go t

Bến Đà Nẵng
Danang Port

Act
Go t

Đà Nẵng - Đoàn người theo rước
Danang – the crowd of the local festival

Ngoại ô Đà Nẵng - Ngũ Hành Sơn
The suburban Danang - Ngu Hanh Son

Vùng phụ cận Đà Nẵng - Dùng thuốc nổ bắt cá trong rừng
Vicinity of Danang - Using explosives to catch fish in the forest

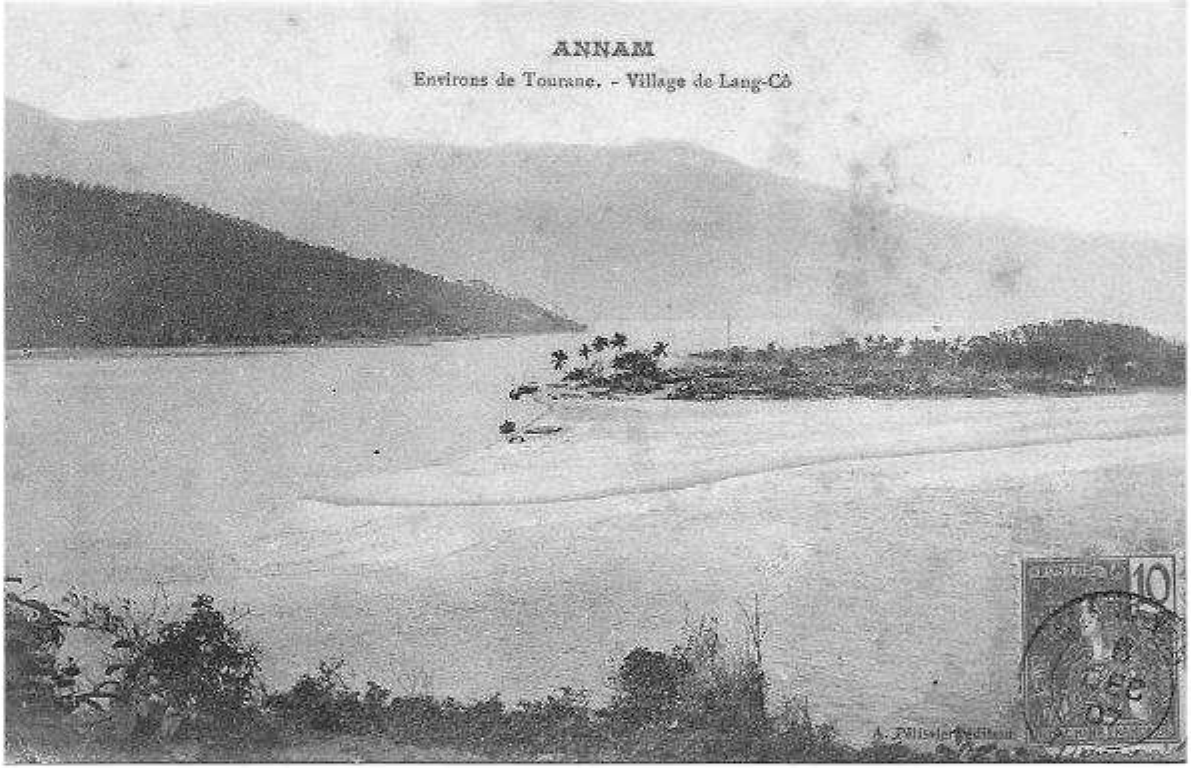

Vùng phụ cận Đà Nẵng - Làng Lăng Cô
Vicinity of Danang – Lang Co village

Act
Go t

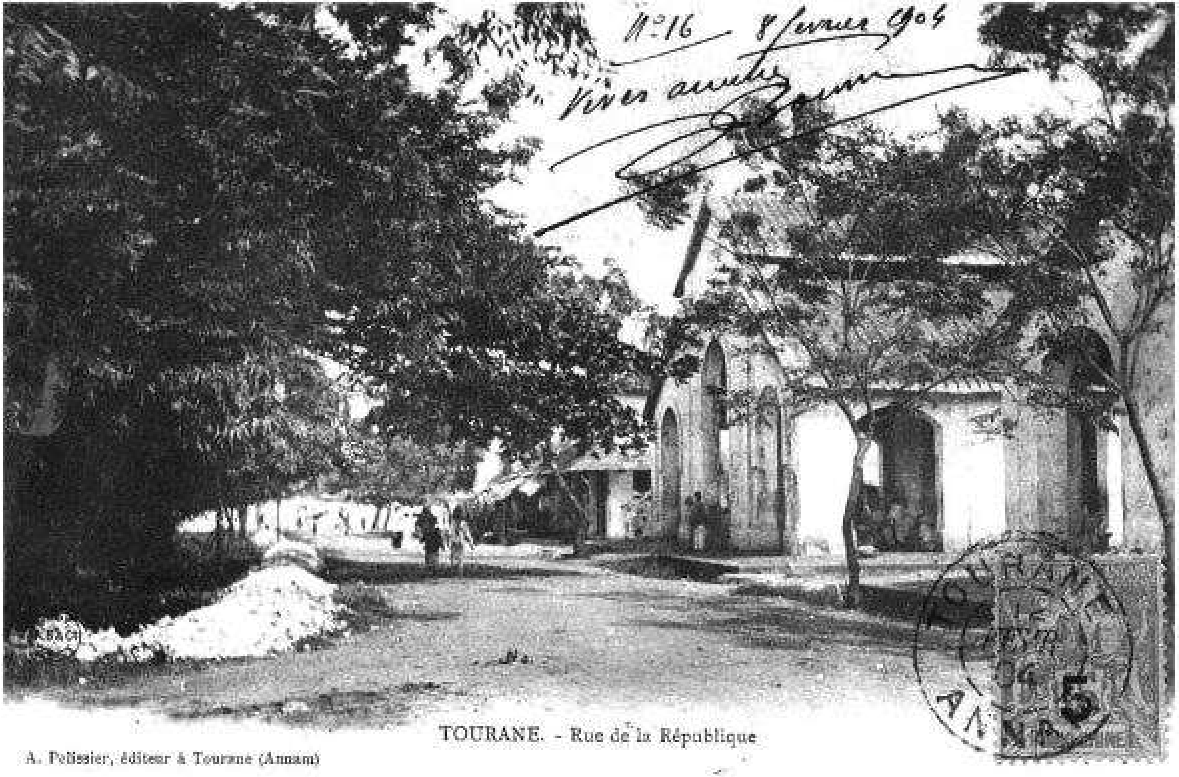

Đà Nẵng - Đường Cộng Hòa
Danang – Cong Hoa Street

Act
Go t

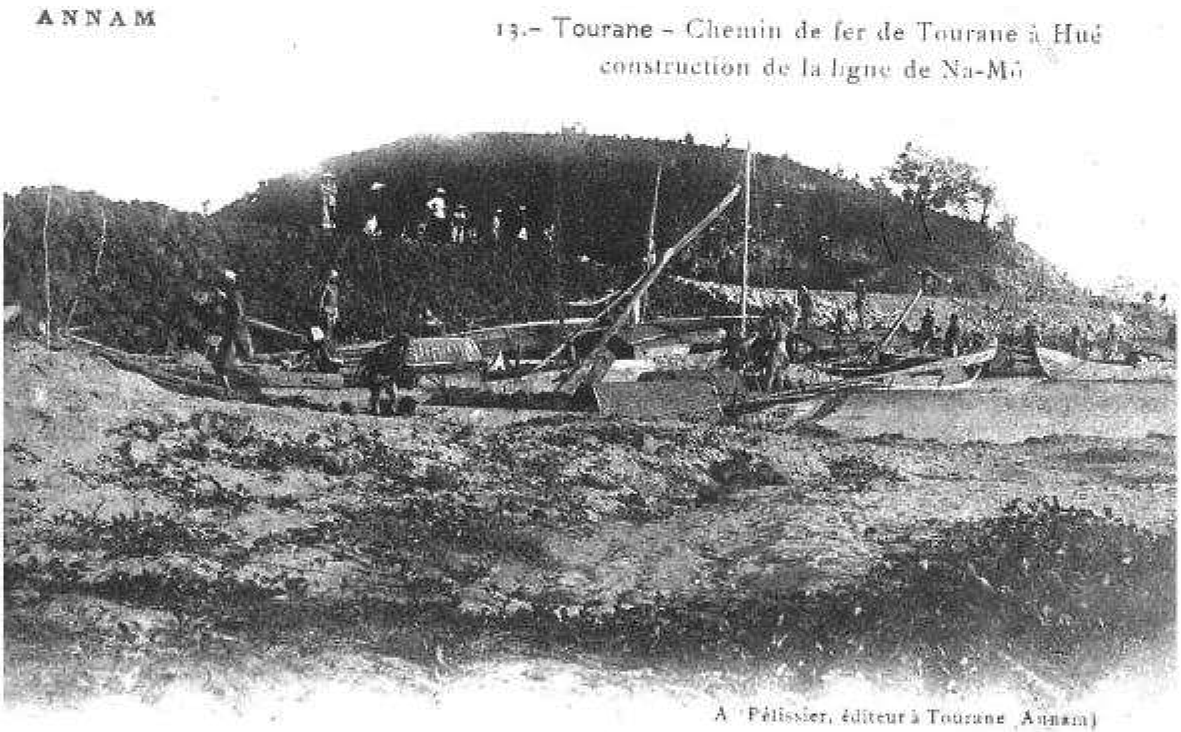

Đường sắt Đà Nẵng - Huế khúc Nam Ô
Danang - Hue railway, the turn of the Nam O lagoon

Đà Nẵng - Vua An Nam tới Đà Nẵng - Các tỉnh xây dựng chùa
Danang - the King of Annam comes to Danang - the provincial authorities build temples

Chùa cổ trên đường từ Đà Nẵng đi Huế
The ancient temple on the road from Danang to Hue

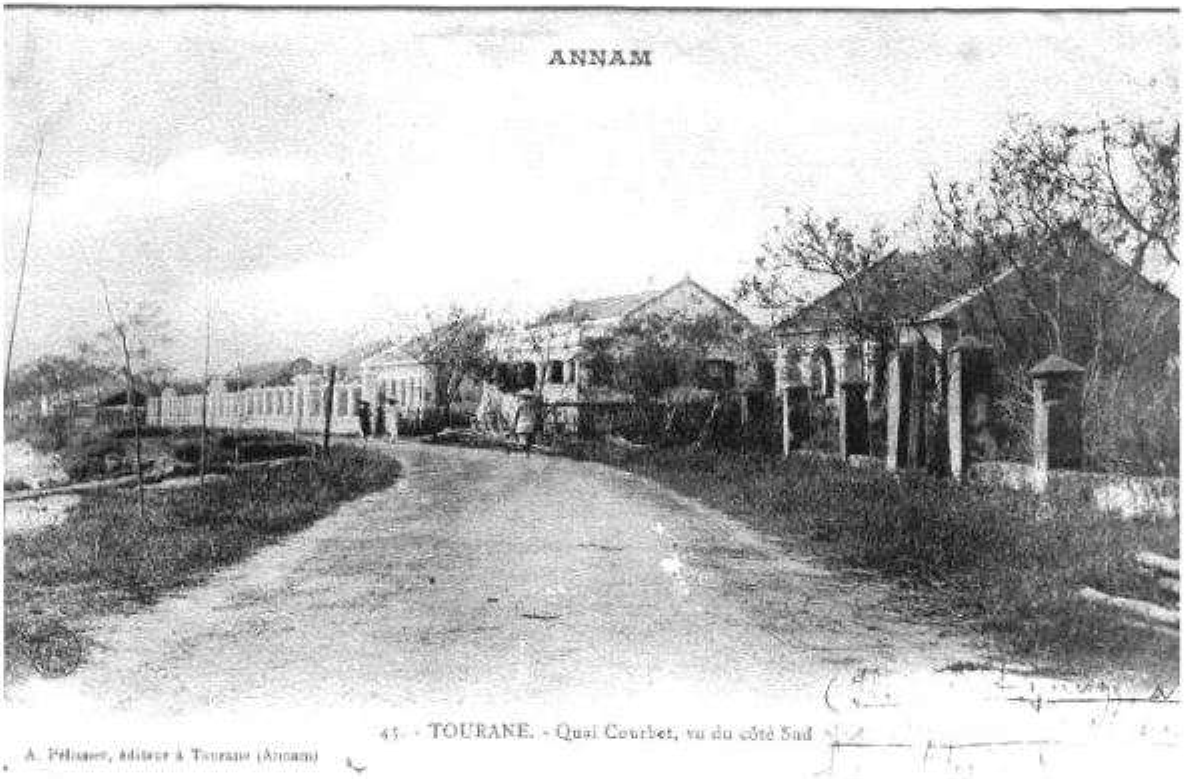

Đà Nẵng - Bến Courbet
Danang – Courbet Port

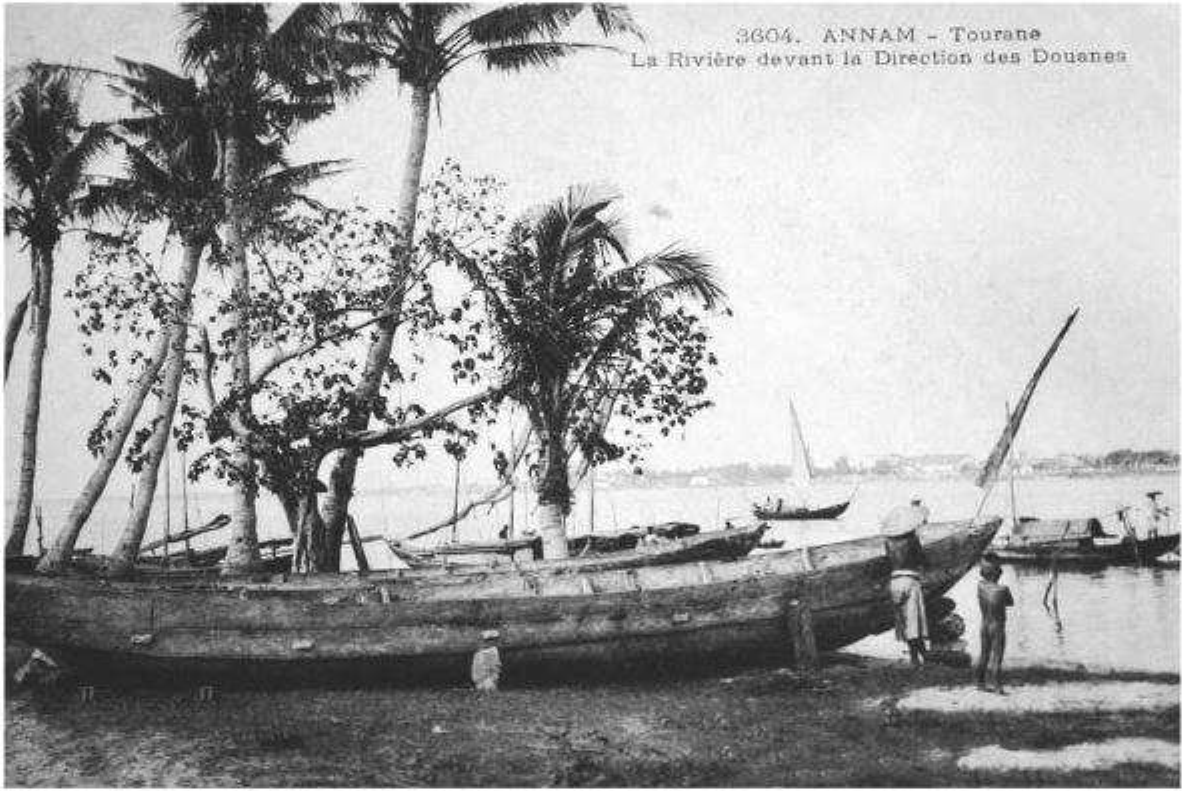

Đà Nẵng - Sông phía trước phòng Hải quan
Danang - River in font of the Customs

Act
Go t

Đà Nẵng - Xe kéo
Danang – Rickshaw

Bến Bạch Đằng
Bach Dang wharf

Act
Go t

Đà Nẵng - Bè tre trên sông
Danang – Raft of bamboo on the river

Đà Nẵng - Một góc sông
Danang - A corner of river

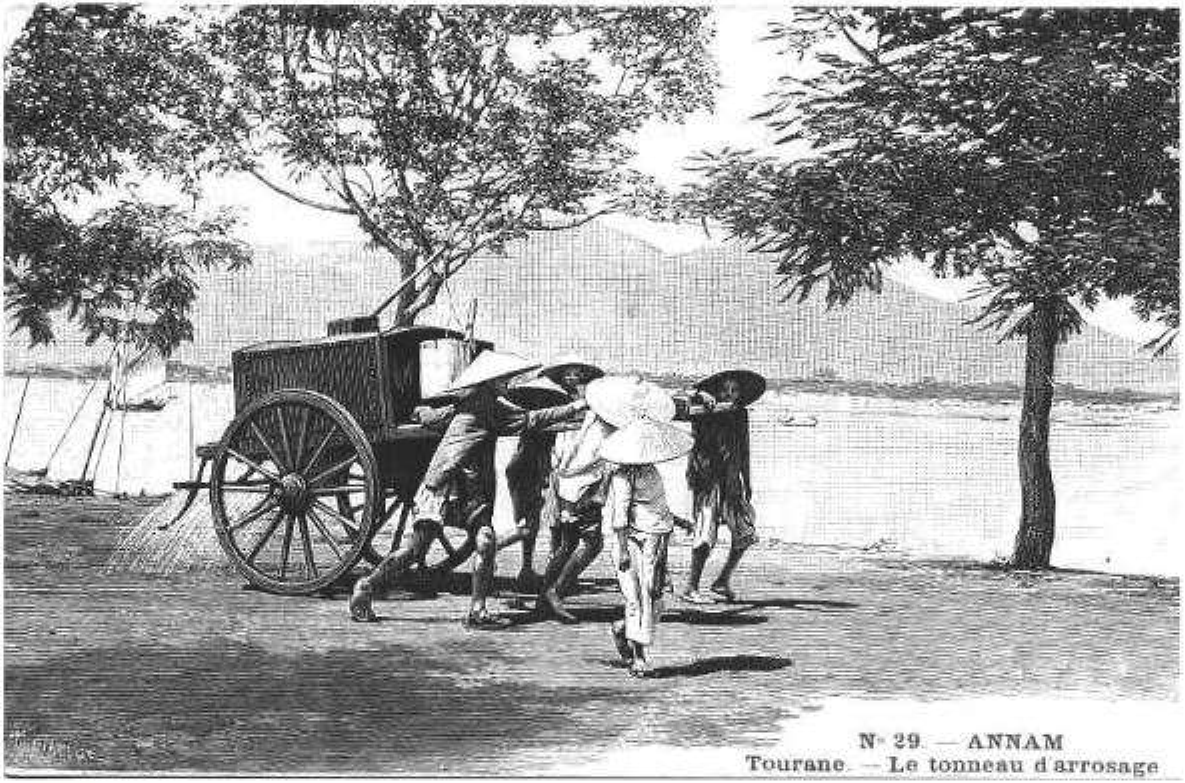

Đà Nẵng - Xe chở thùng tưới cây
Danang – the rickshaw with water tank to irrigate plants

Act
Go t

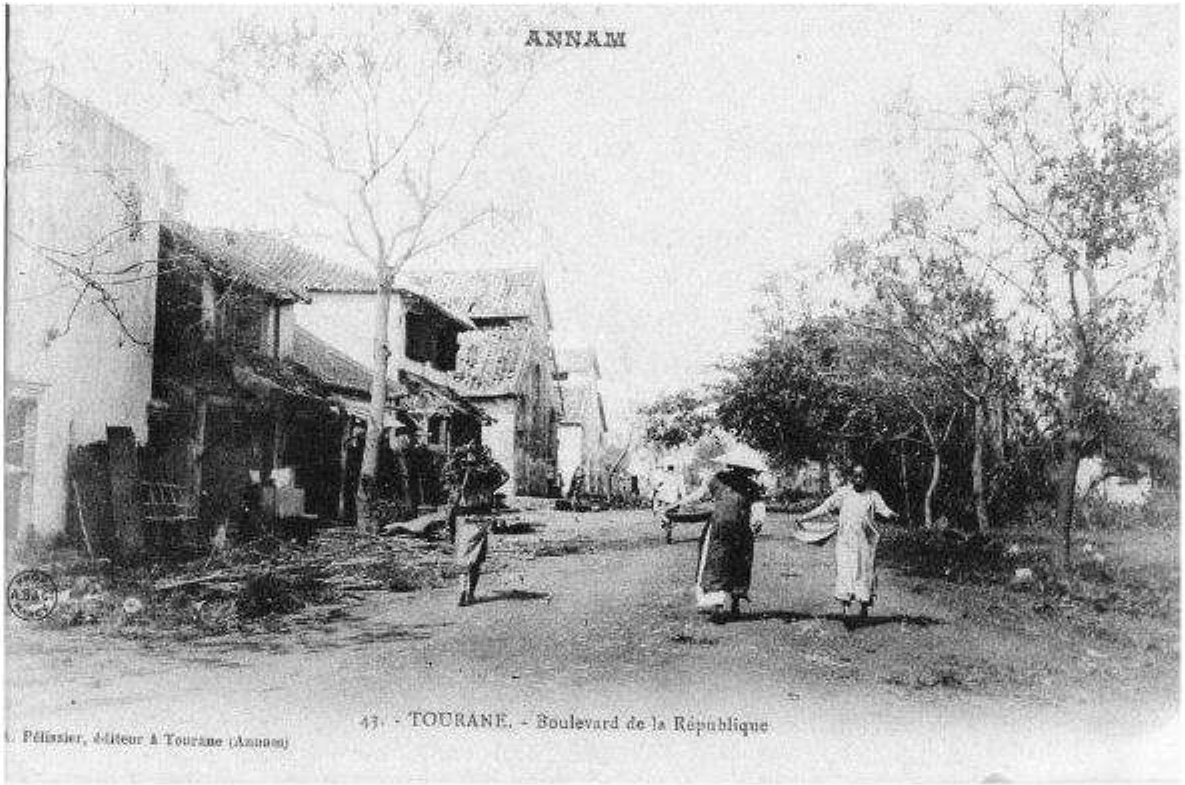

Đà Nẵng - Đại lộ Cộng Hòa
Danang – Cong Hoa avenue

Act
Go t

Đò qua sông Hàn
The ferry crossing the Han river

Act
Go t

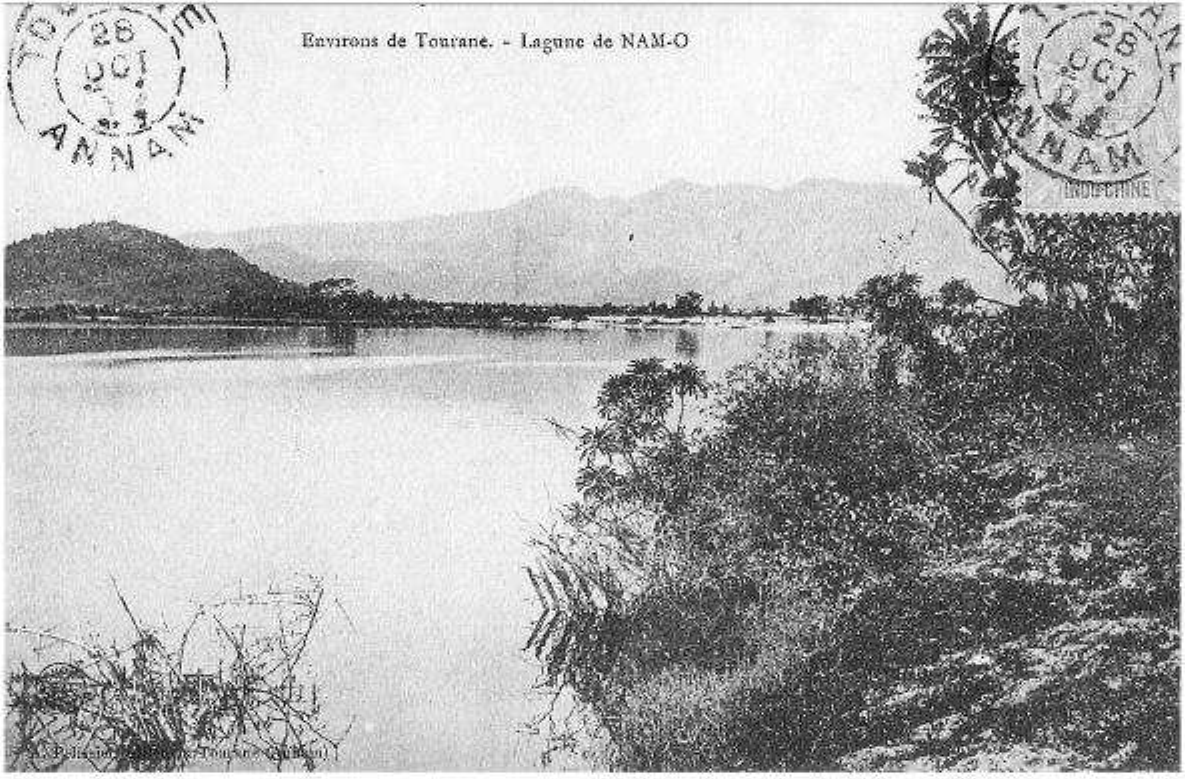

Vùng phụ cận Đà Nẵng - Phá Nam Ô
Vicinity of Danang - Nam O lagoon

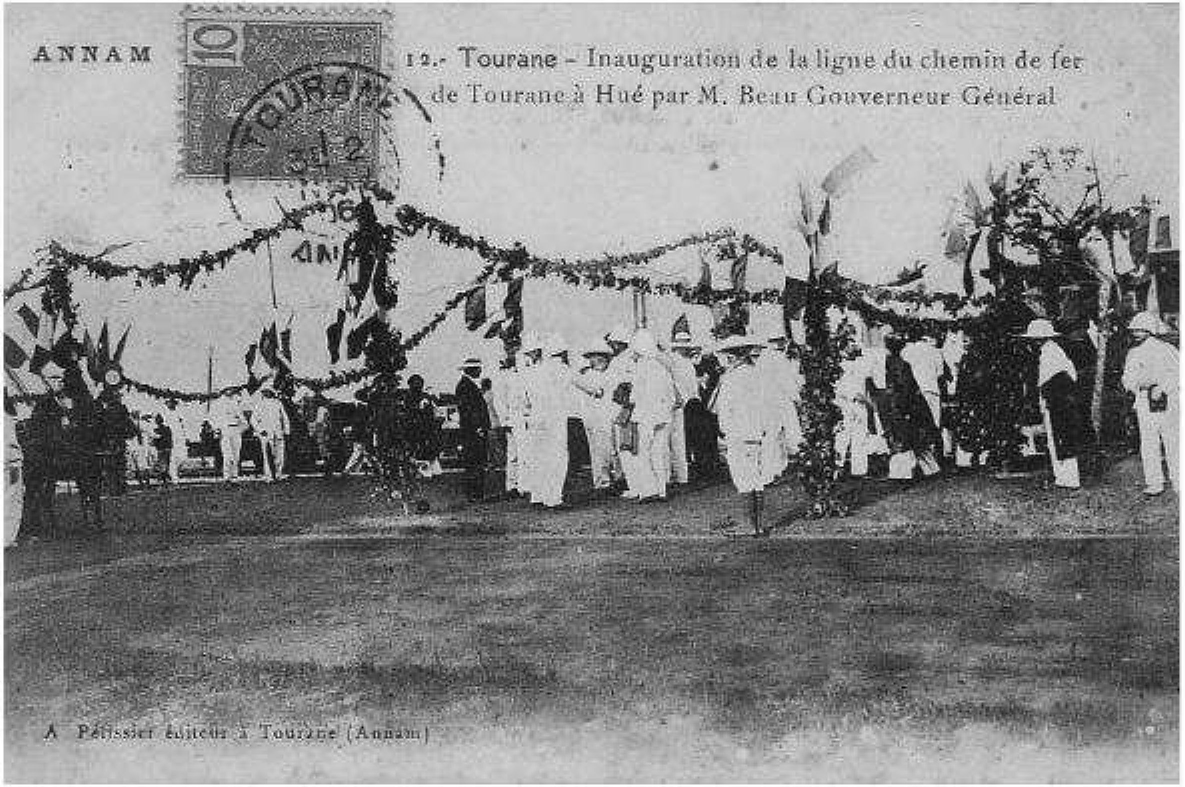

Quan Toàn quyền khánh thành đường sắt Đà Nẵng - Huế
The Governor-General inaugurates the Danang - Hue railway

Act
Go t

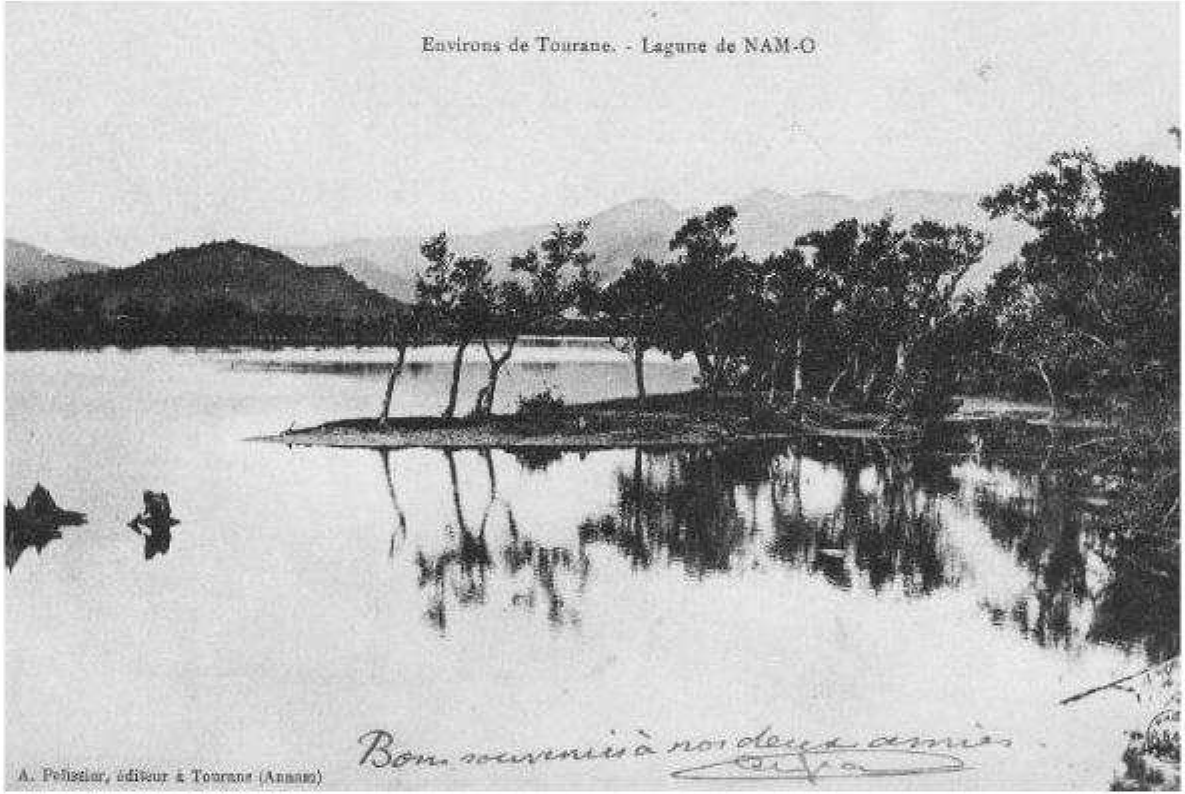

Đà Nẵng - Phá Nam Ô
Danang - Nam O largoon

Act
Go t

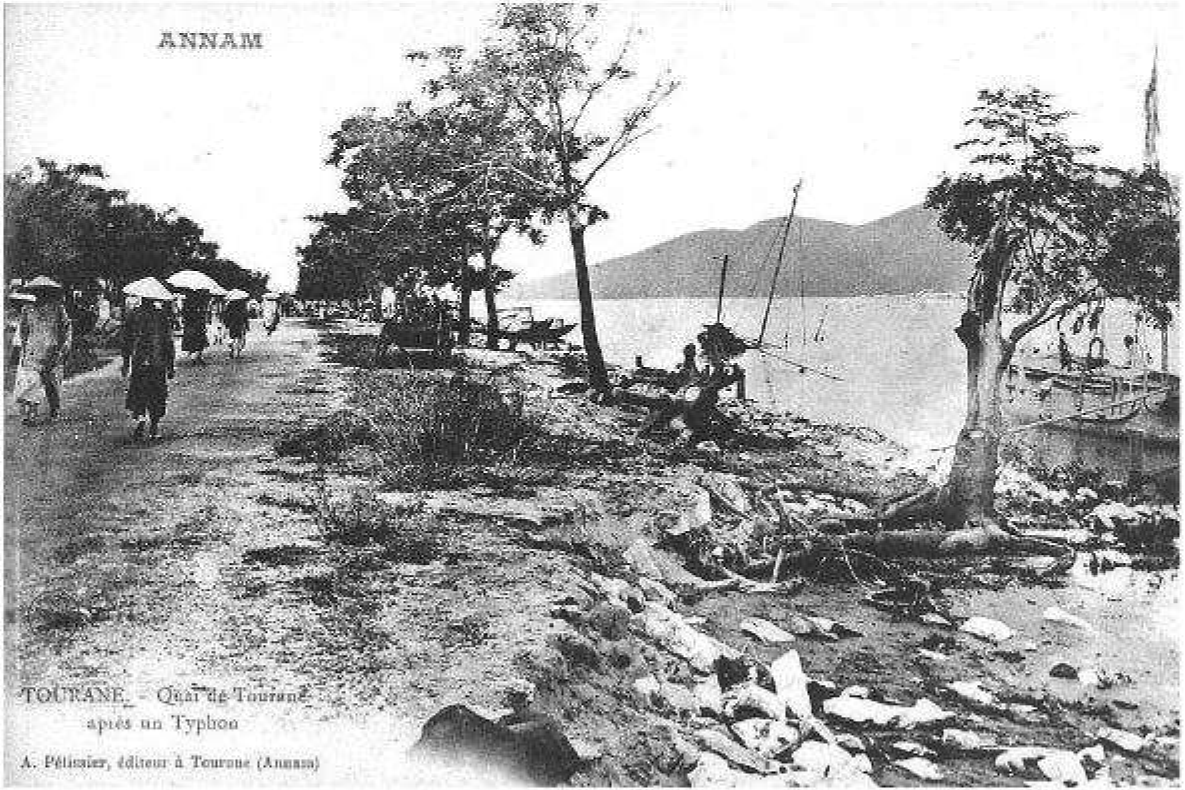

Bến đò Đà Nẵng sau cơn bão
Danang wharf after the storm

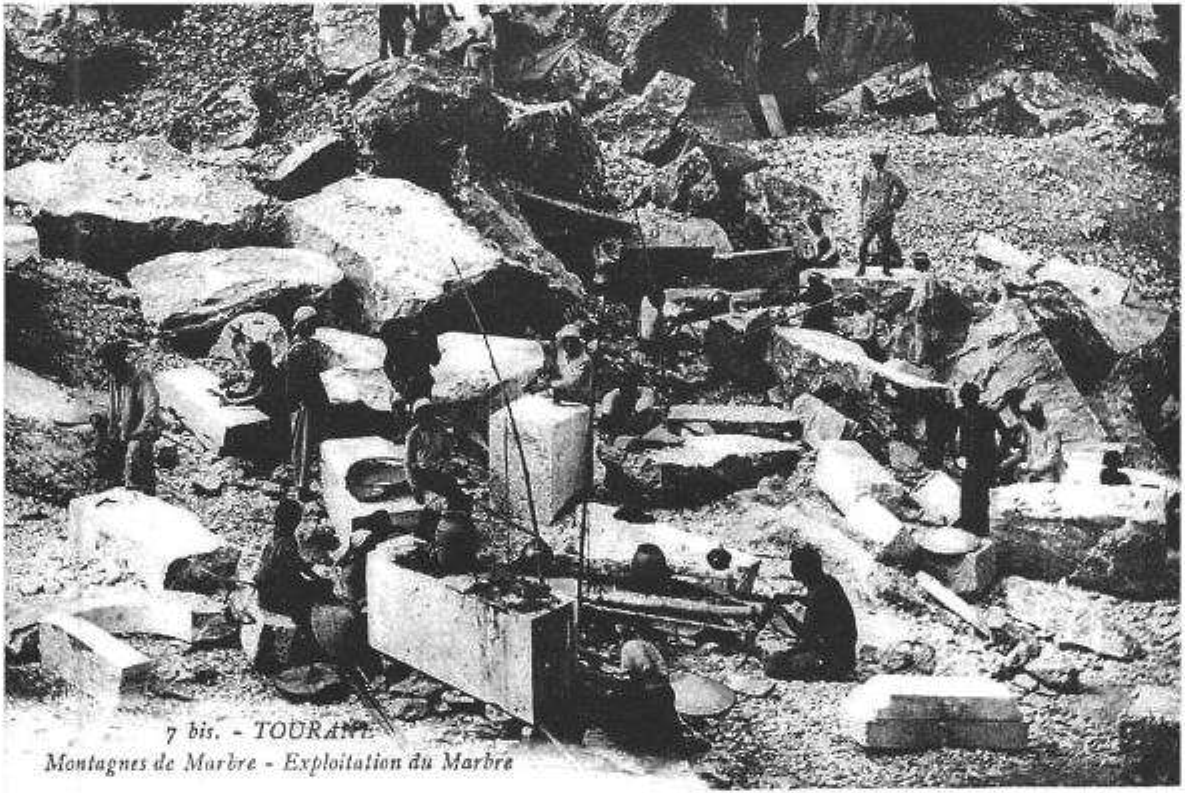

Đà Nẵng - Núi đá hoa - Khai thác đá hoa (cẩm thạch)
Danang - marble mountain - mining coal (marble)

Act
Go

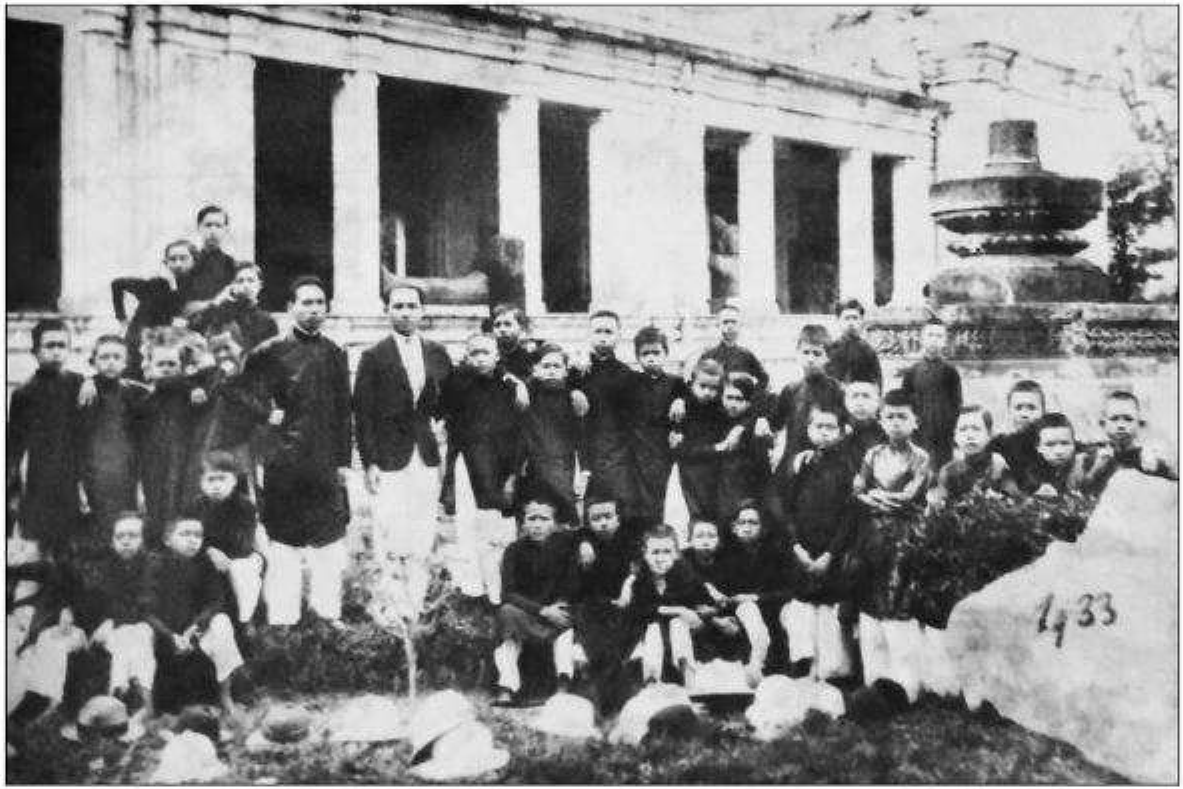

Học sinh tham quan Bảo tàng Chăm
Students visiting the Museum of Cham Sculpture

Act
Go t

Đường lên Hải Vân Nam
The way up to Hai Van Nam

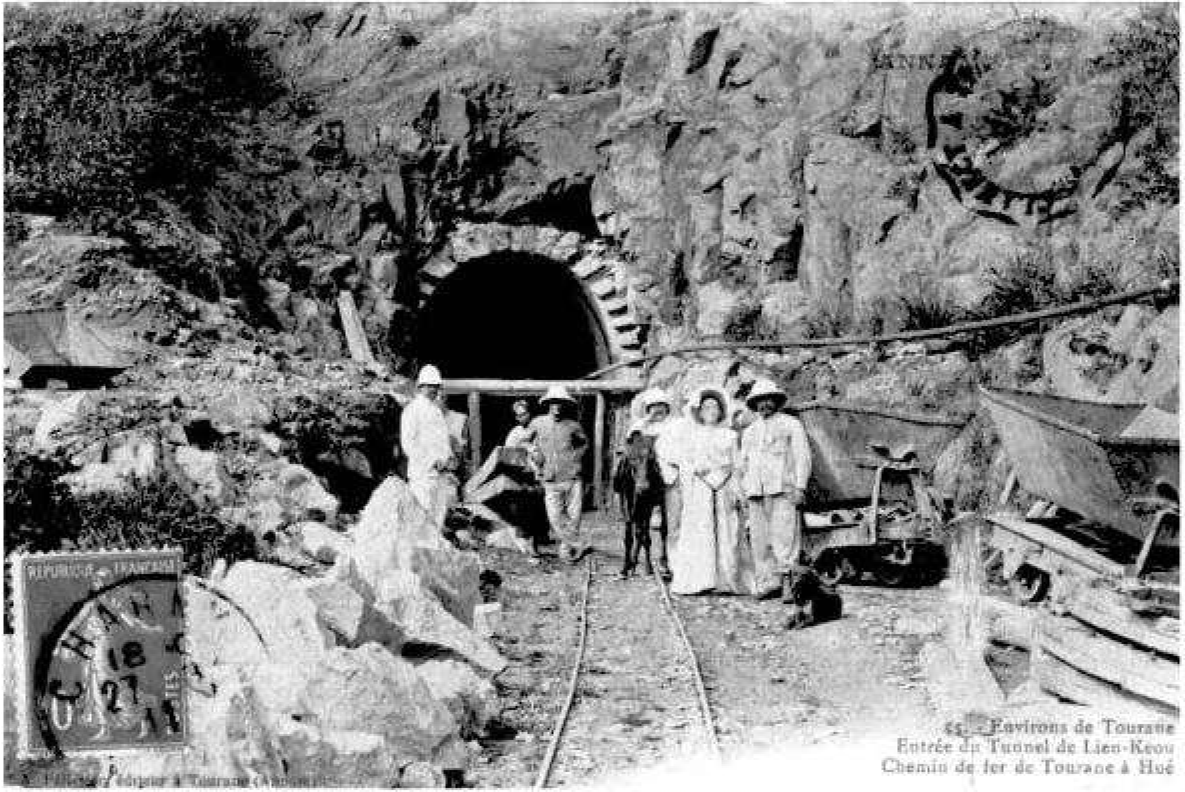

Vùng phụ cận Đà Nẵng - Tuyến đường sắt Đà Nẵng đi Huế - Đường vào hầm Liên Chiểu
Vicinity of Dnaang – Railway from Danang to Hue – the entrance into L ien Chieu tunnel

Đèo Hải Vân giữa Đà Nẵng và Huế
Hai Van pass between Da Nang and Hue

Act
Go t

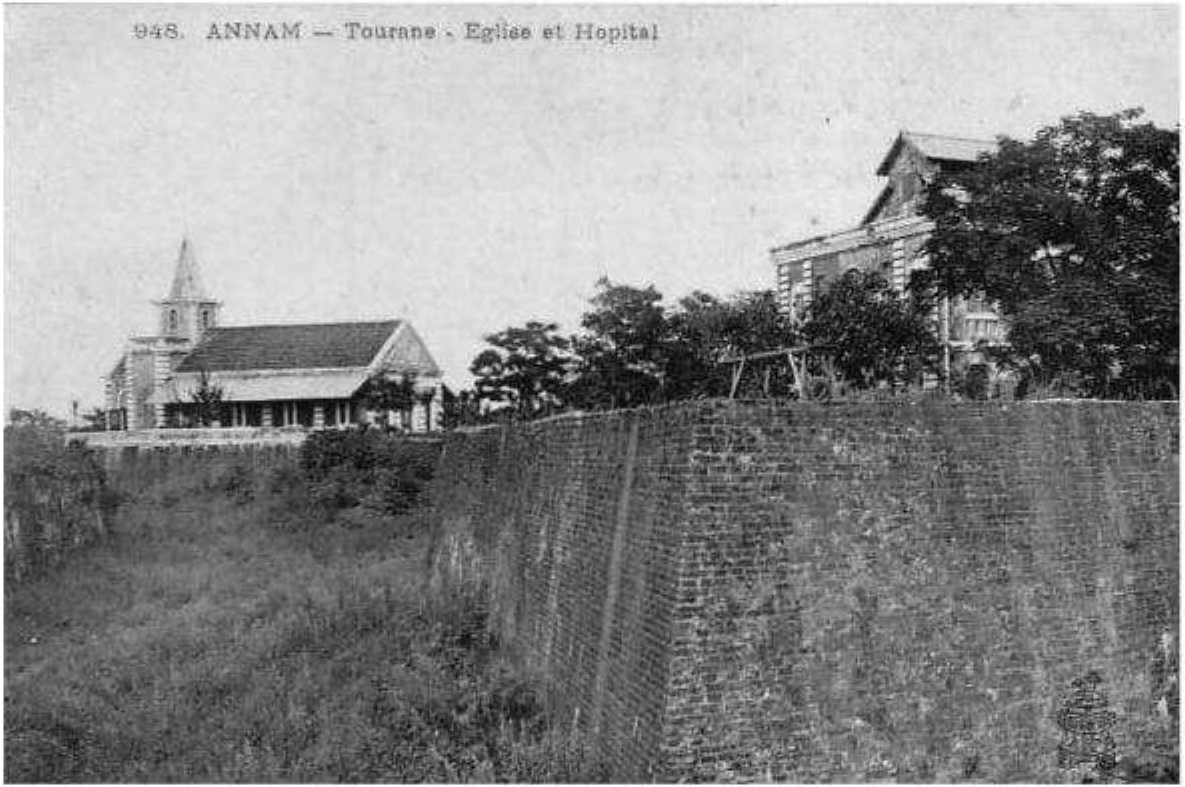

Đà Nẵng - Nhà thờ và nhà thương
Danang - The church and the hospital

Act
Go t

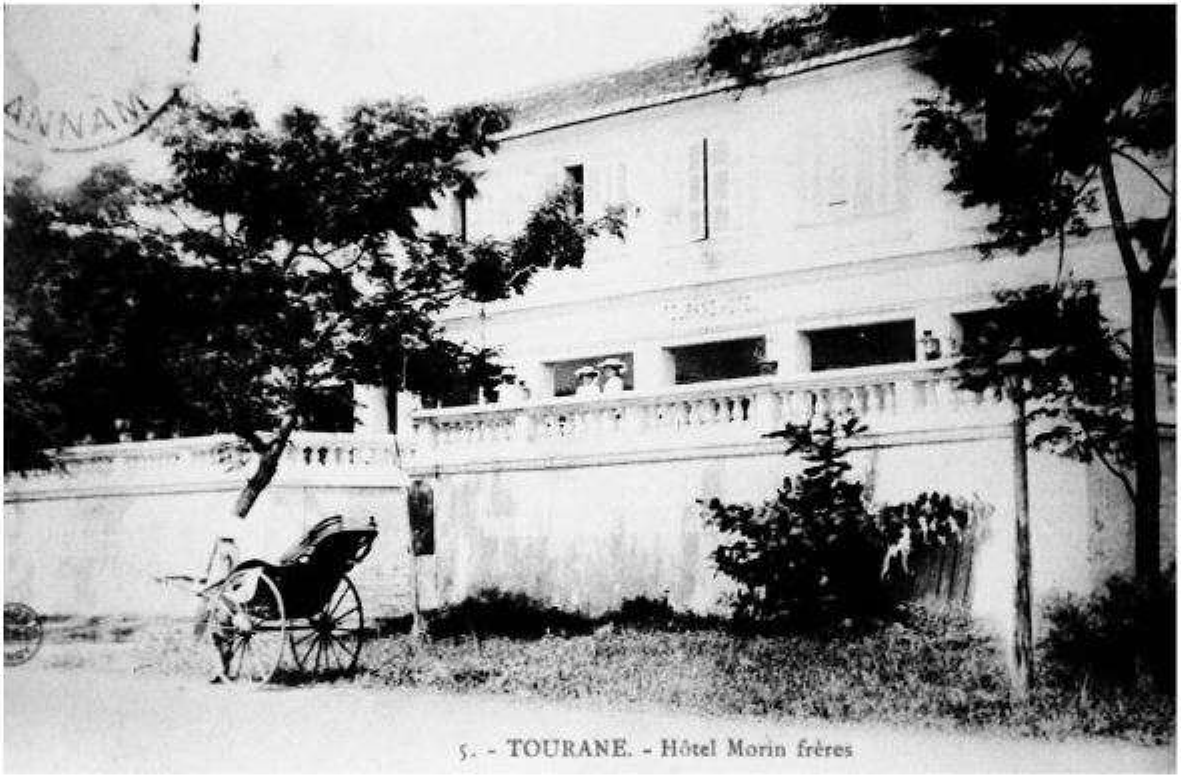

Đà Nẵng - Khách sạn Morin
Danang - Morin hotel

Act
Go t

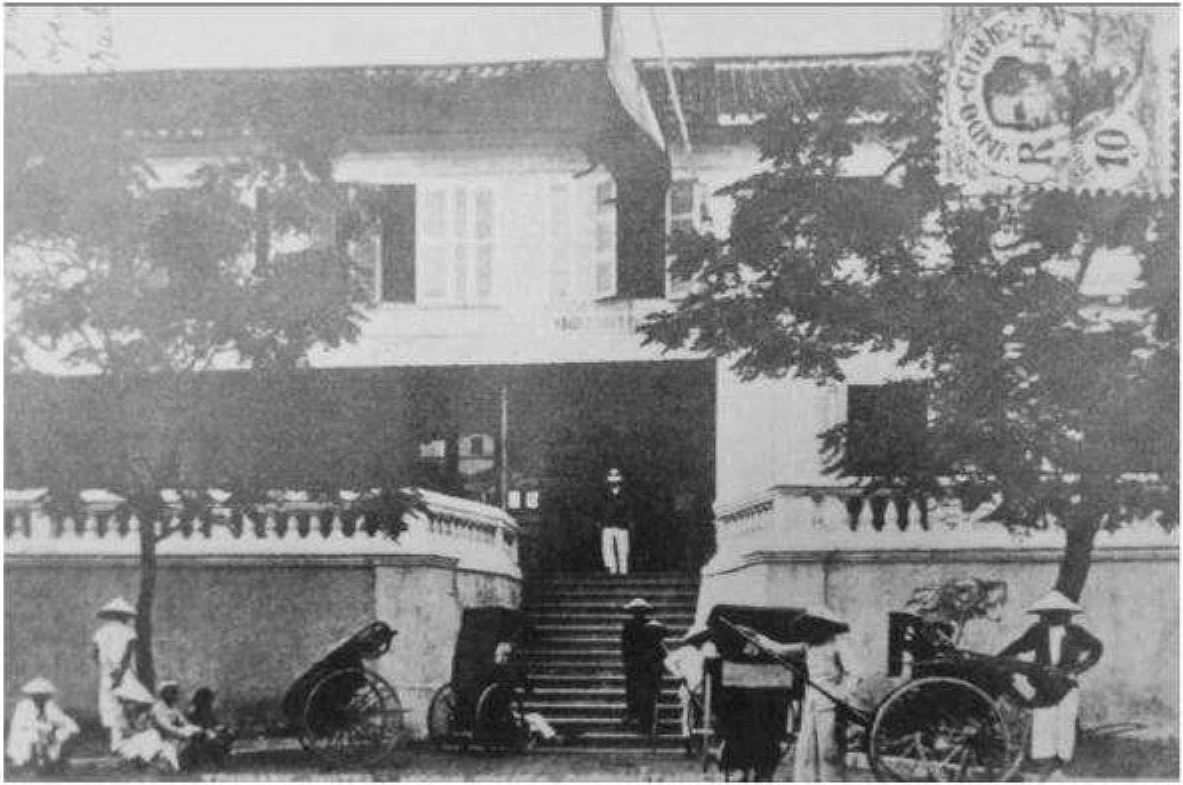

Khách sạn Morin
Morin hotel

Chợ Đà Nẵng
Danang market

Chợ Đà Nẵng
Danang market

Dường lên Bà Nà
The way up to Ba Na Mountain

Act
Go t

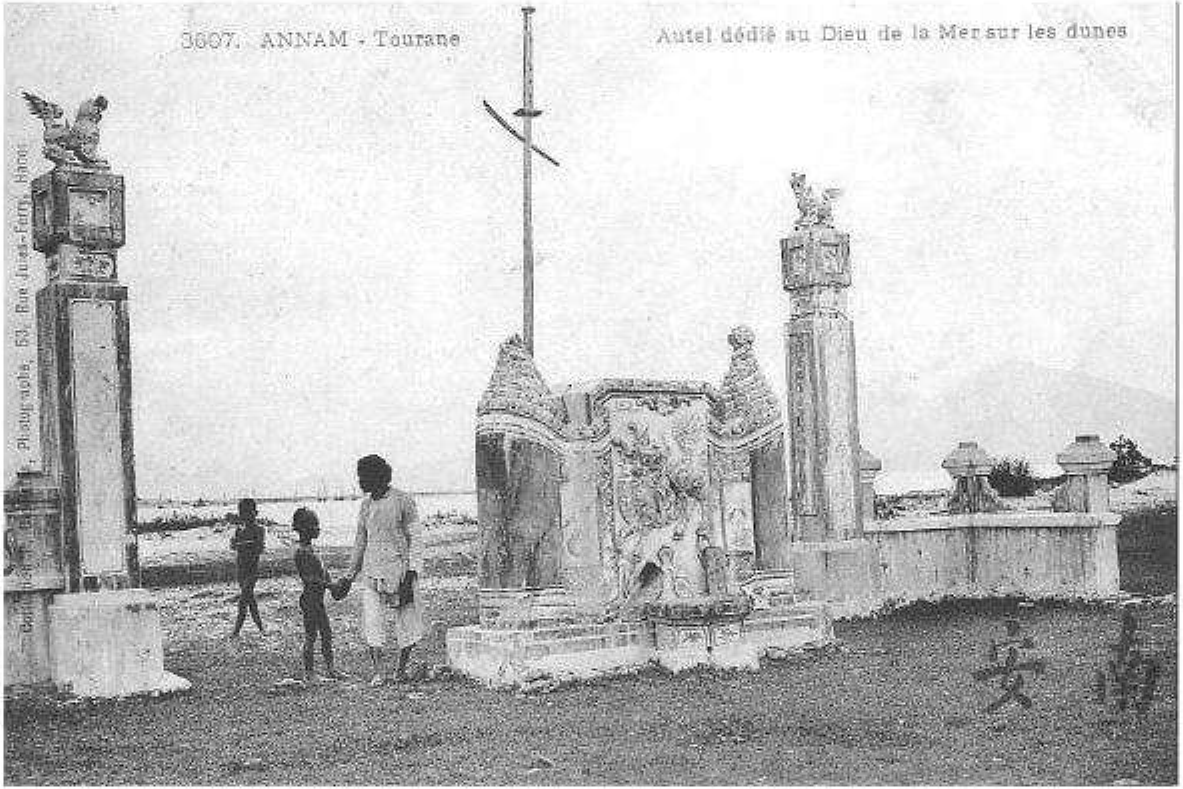

Đà Nẵng - Bình phong dâng kính Thần Biển
Danang - The painting is offered ti the God of Sea respectfully

Ac
Go

Vùng phụ cận Đà Nẵng - Các cô gái đi chợ về
Vicinity of Danang - The girls com back after going to the market

Act
Go

Một dãy phố người Nhật
A Japanese range of blocks

Act
Go t

Một con đường trong thành phố
A road in the city

Một đường phố ở Đà Nẵng
A street of Da Nang

Act
Go t

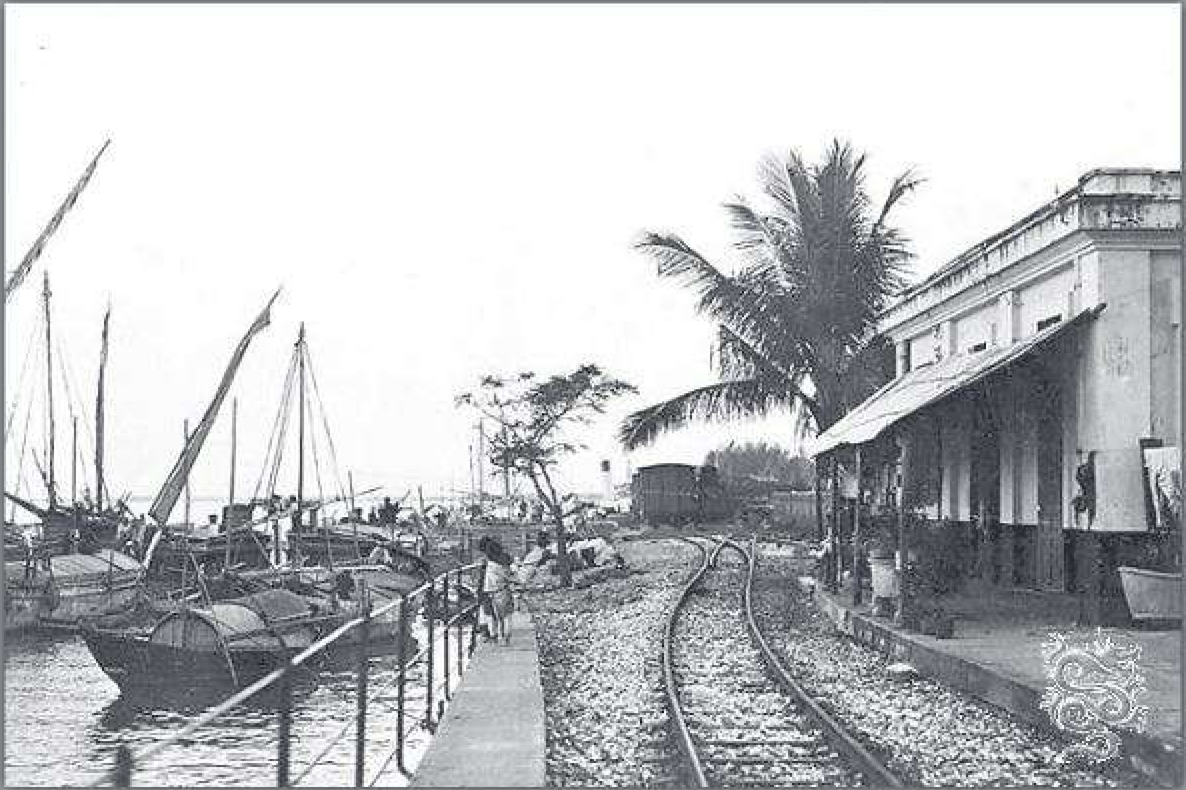

Bến xe lửa dọc bờ sông Hàn
Train station along the Han river

Ga Bến cá trên đường Bạch Đằng
Ben Ca station on the Bach Dang street

Ac
Go

Sở đại diện ở Đà Nẵng
Department of Representative in Danang

Ac
Go

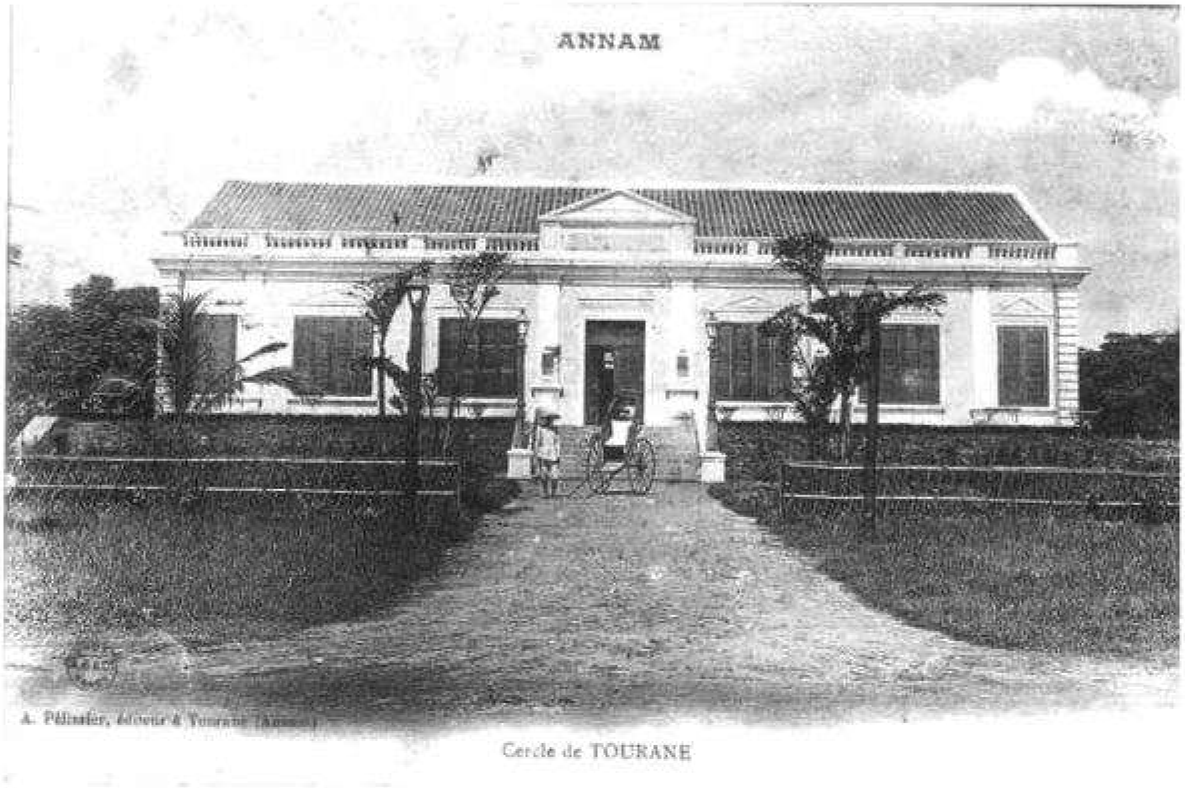

Câu lạc bộ Đà Nẵng
Danang club

Ac
Go

Chợ Nại Hiên Tây
Nai Hien Tay market

Act
Go t

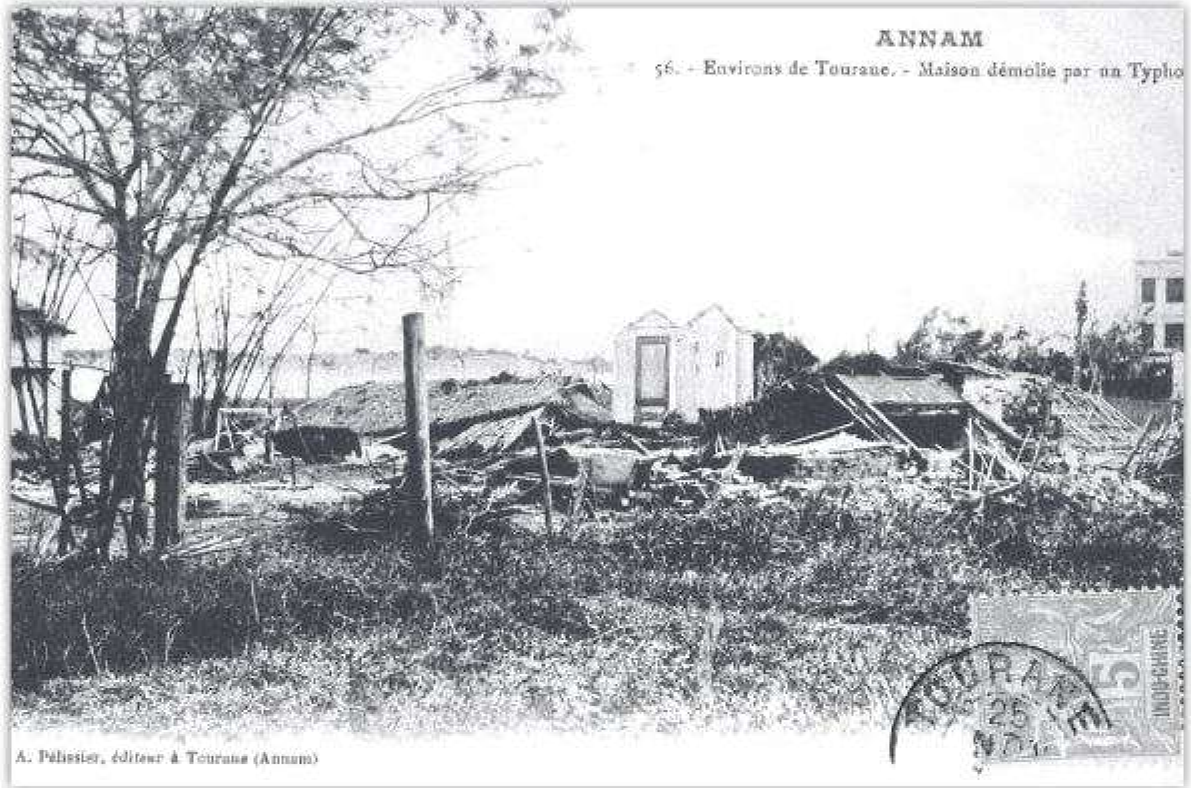

Vùng phụ cận Đà Nẵng - Nhà cửa tan hoang sau cơn bão
Vicinity of Danang - House ravaged after hurricane

Đà Nẵng - Nhà thờ trung tâm
Danang – the Center Church

Act
Go t

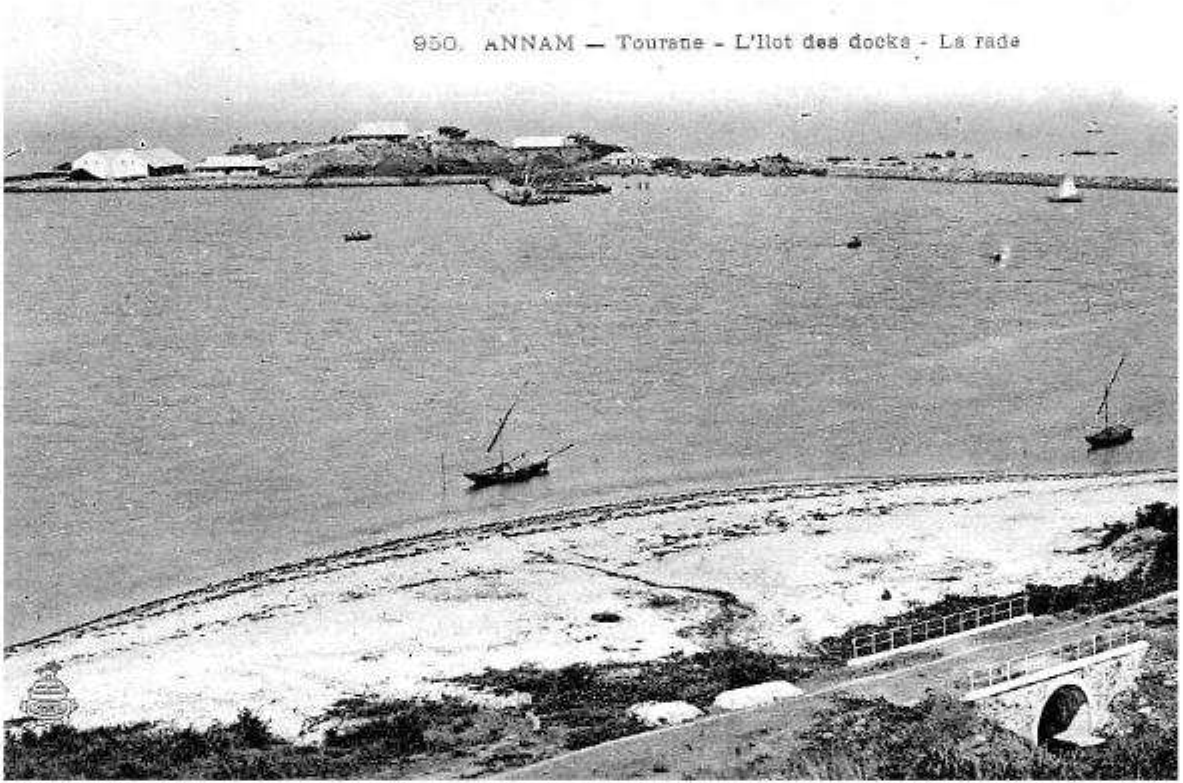

Đà Nẵng - Hòn đảo nhỏ với các bến cảng
Danang – a small island with ports

Act
Go t

Nữ sinh trường trung học tư thục Phan Thanh Giản
The schoolgirls of the Phan Thanh Gian Private High School

Chùa đá - Các nhà sư và bậc thang của chùa
Da Temple - monks and stair of temple

Act
Go t

Ngày họp mặt ở một ngôi trường
The get-together at a school

Act
Go t

Đường Bạch Đằng bên sông Hàn
Bach Dang street beside the Han River

Act
Go t

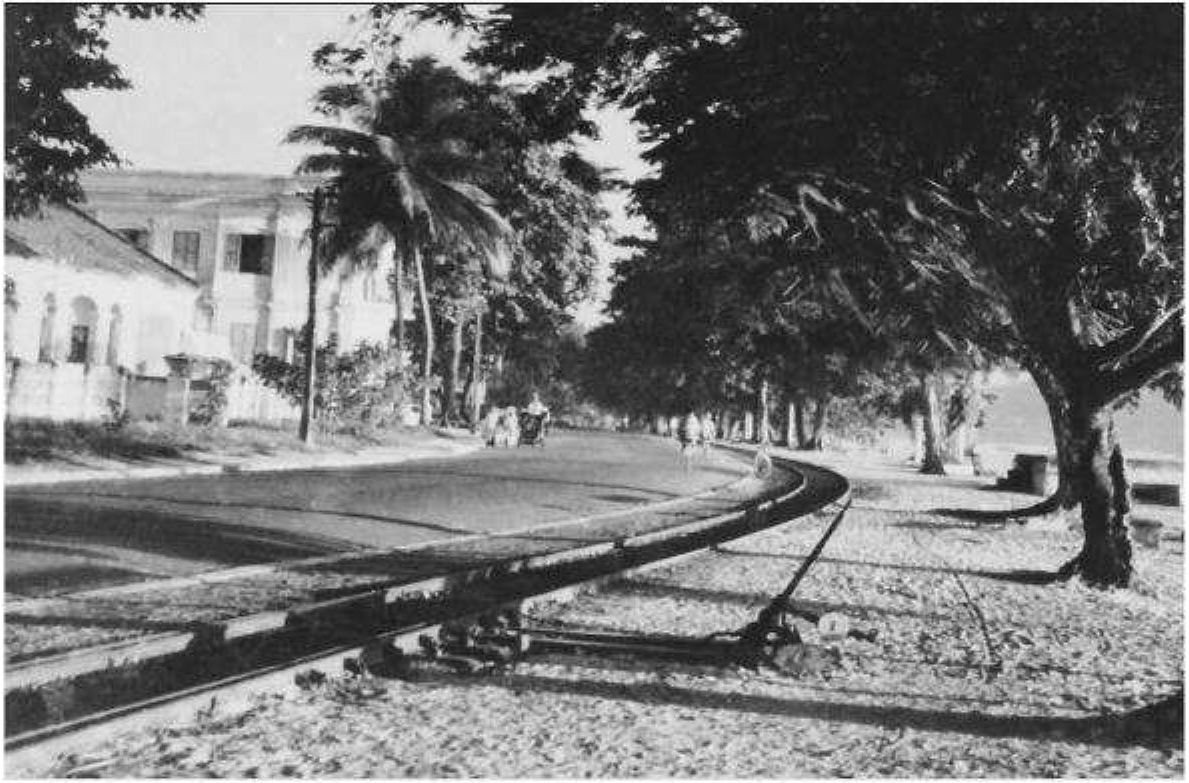

Đường xe lửa chạy trong thành phố
Railway in the city

Act
Go t

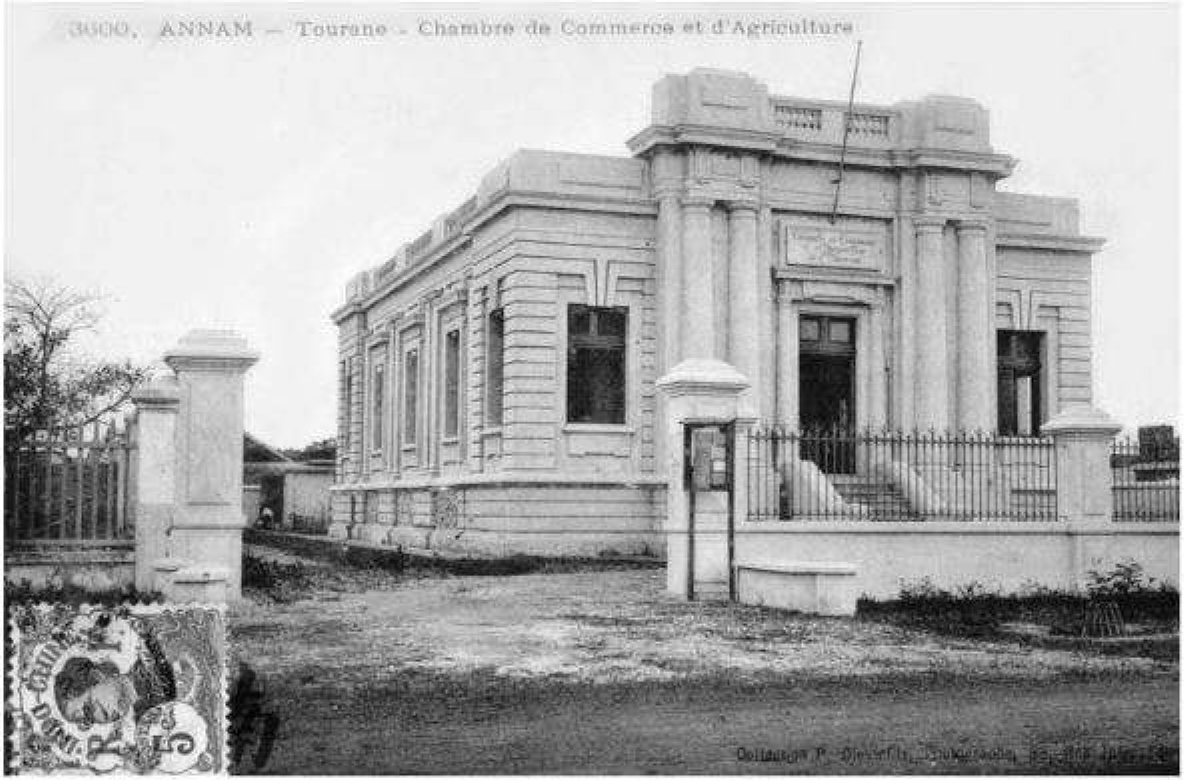

Đà Nẵng - Phòng thương mại và nông nghiệp
Danang - Chamber of Commerce and Agriculture

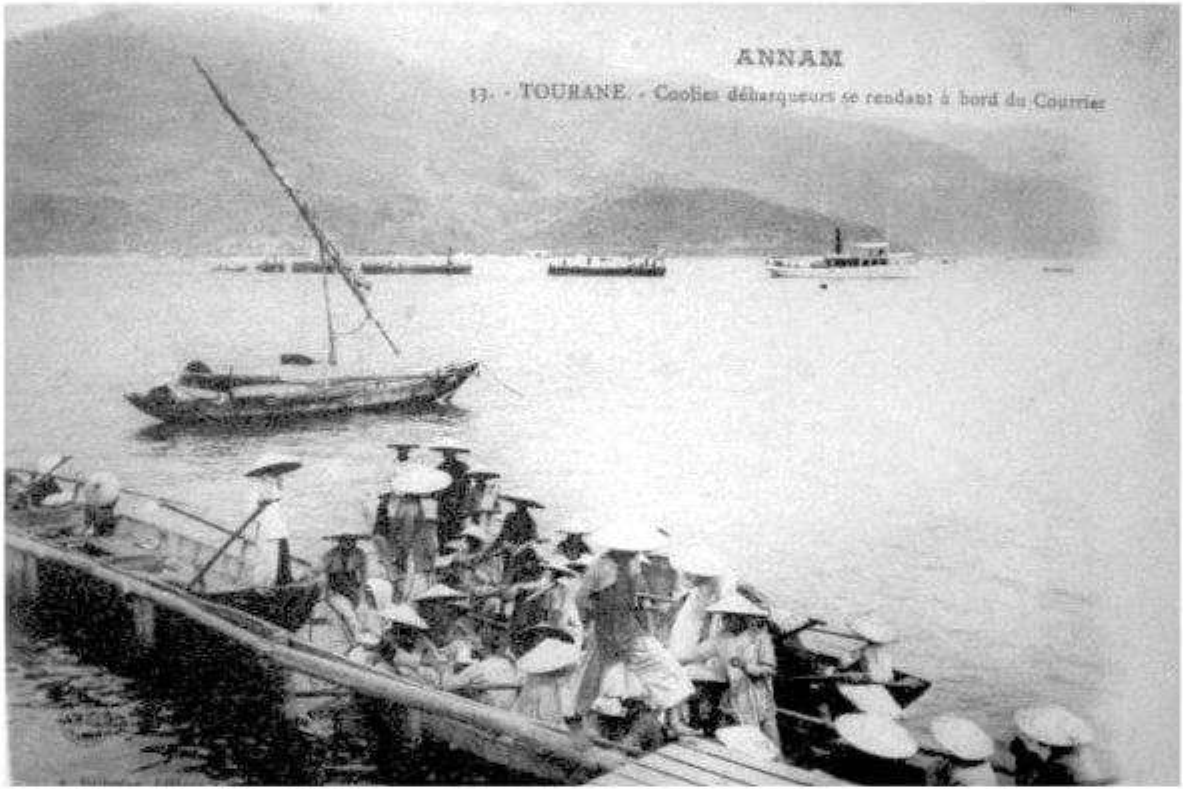

Đà Nẵng - Phu lên bờ ở bến Courbet
Danang – Porters go ashore at the Courbet port

Đà Nẵng - Tòa Thị chính
Danang – the Hall

Act
Go t

Đà Nẵng - Trại lính
Danang - Barracks

Act
Go t

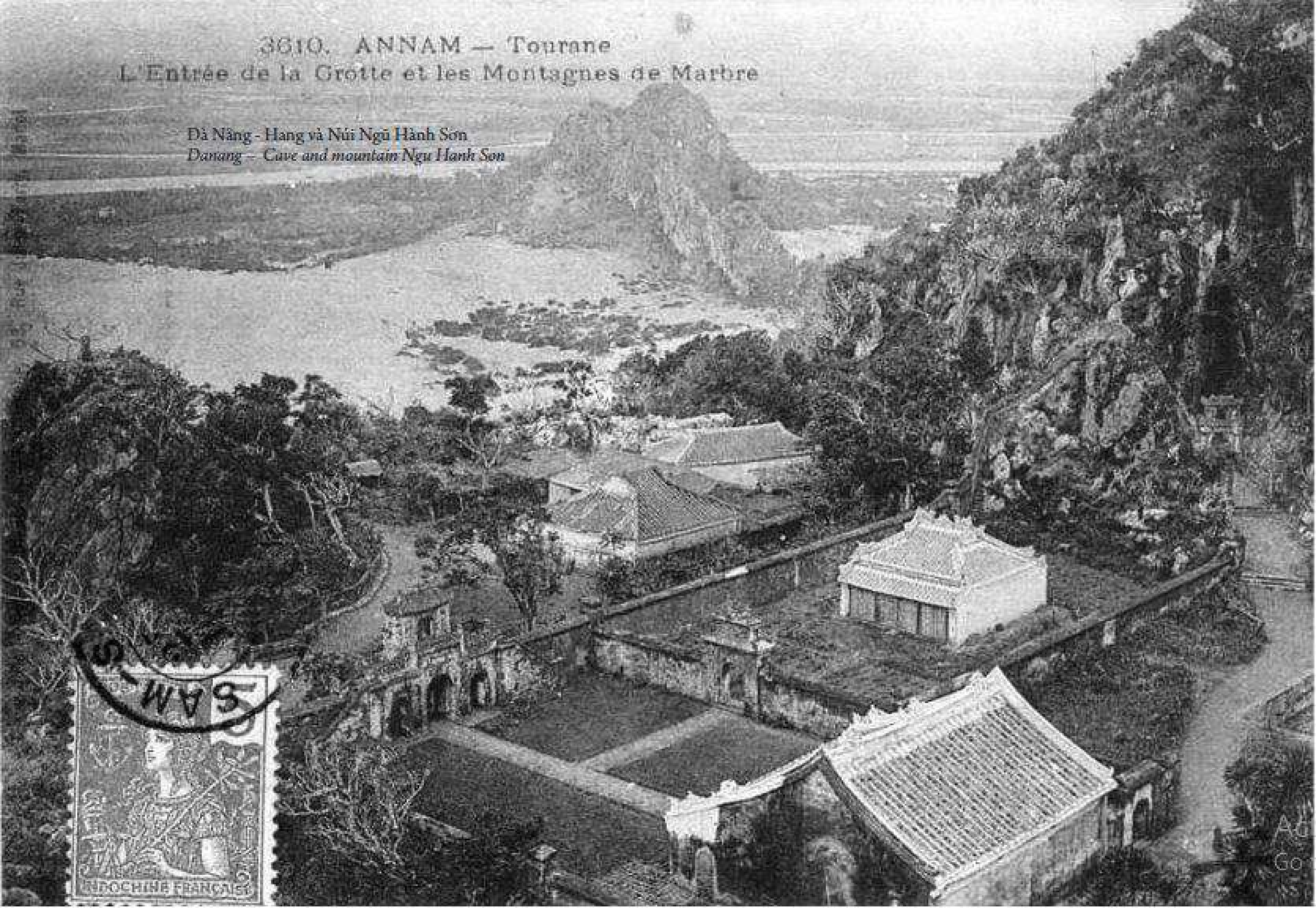

Đà Nẵng - Hang và Núi Ngũ Hành Sơn
Danang – Cave and mountain Ngu Hanh Son

MỤC LỤC -NOTE

Đà Nẵng - Nhà ở của người bản xứ trên cồn cát - *Danang - House of indigenous people on the sand dunes*......6
Đà Nẵng - Núi đá hoa (cẩm thạch) - *Danang – Marble Mountain (marble)*......7
Đà Nẵng - Chùa cẩm thạch trong hang - *Danang - Marble temple in the cave*......8
Đà Nẵng - Núi đá hoa (Cẩm thạch) - Lối vào hang - *Danang – Marble Mountain (marble) – the entrance into the cave*......9
Vùng phụ cận Đà Nẵng - Đồn điền cà phê ở Phong Lê - *Vicinity of Danang - coffee plantations at Phong Le*......10
Vùng phụ cận Đà Nẵng - Con đường cái quan -*Vicinity of Danang - the interprovincial highway*......11
Đường xe lửa Đà Nẵng - Huế - *Danang – Hue railway*......12
Đà Nẵng - Trước cổng chùa - *Danang - Before the temple gate*......13
Đua thuyền buồm trên sông Hàn - *Sailing race on the Han River*......14
Đà Nẵng - Guồng đưa nước vào ruộng - *Danang – the scoop water wheel taken water into the field*......15
Đà Nẵng - Guồng nước trên sông Quảng Nam - *Danang - The scoop water wheel on the Quang Nam river*......16
Đà Nẵng - Ghe thuyền của người An Nam - *Danang - The boats of the An Nam people*......17
Đà Nẵng - Bến tàu và sà lan chở than - *Danang - Ports and barges carrying coal*......18
Đà Nẵng - Bến Courbet nhìn từ phía nam - *Danang - Courbet port seeing from the South*......19
Đà Nẵng - Đường Champeaux - *Danang - Champeaux street*......20
Vũng Đà Nẵng - *Danang road stead*......21
Đà Nẵng - Đám trẻ ở cồn cát - *Danang - The children in the sand dune*......22
Đà Nẵng - Phá và làng Lăng Cô - *Danang - Lagoon and the village of Lang Co*......23
Đường lên đèo Hải Vân - *The way up to Hai Van Pass*......24
Đà Nẵng - Lễ Noel - Cổng nhà thờ - *Danang - Christmas – the church gate*......25
Đà Nẵng - Ngư dân và gia đình - *Danang - Fishermen and their families*......26
Đà Nẵng - Công nhân chôn cột dây thép - *Danang - the workers fixing a steel stake in the ground*......27
Một ngôi đình trong thành phố - *A temple in the city*......28
Một ngôi chùa trong thành phố - *A temple in the city*......29
Đà Nẵng - Nhà ở của người Hoa - *Danang - Houses of the Chinese*......30
Thiếu nữ Đà Nẵng - *Danang girls.*......31
Đà Nẵng - Các nam nữ diễn viên của sân khấu người Việt - *Danang - The actors and actresses of the Vietnamese stage*......32
Đà Nẵng - Một nhóm ngư dân - *Danang - A group of fishermen*......33
Vùng phụ cận Đà Nẵng - Một đám thiếu niên tụ họp ở cổng làng - *Vicinity of Danang - A crowd of youth is gathering at the village entrance*......34
Đà Nẵng - Nghề chạm khắc - *Danang - carving job*......35
Bến bờ sông Hàn - *Han riverside*......36
Đà Nẵng - Chợ Faifô - *Danang - Faifo market*......37

Học sinh được xem trực tiếp bài học về con voi - *Students are watching directly the lessons about elephants* 38
Học sinh tham quan tháp Chăm - *Students visit Cham tower* 39
Đà Nẵng - Các phế tích tại vườn Bách Thảo - *Danang - The ruins at Botanical Garden* 40
Nhà ở ngoại ô thành phố - *Houses in the suburb of the city* 41
Đà Nẵng - Công nhân làm việc tại công viên - *Danang - Workers are working at the park* 42
Đà Nẵng - Lối vào công viên thành phố - *Danang - Entrance into the park of the city* 43
Đà Nẵng - Nhà ở của người Hoa - *Danang - the Chinese houses* 44
Bến Đà Nẵng - *Danang Port* 45
Đà Nẵng - Đoàn người theo rước - *Danang - the crowd of the local festival* 46
Ngoại ô Đà Nẵng - Ngũ Hành Sơn - *The suburban Danang - Ngu Hanh Son* 47
Vùng phụ cận Đà Nẵng - Dùng thuốc nổ bắt cá trong rừng - *Vicinity of Danang - Using explosives to catch fish in the forest* 48
Vùng phụ cận Đà Nẵng - Làng Lăng Cô - *Vicinity of Danang - Lang Co village* 49
Đà Nẵng - Đường Cộng Hòa - *Danang - Cong Hoa Street* 50
Đường sắt Đà Nẵng - Huế khúc Nam Ô - *Danang - Hue railway, the turn of the Nam O lagoon* 51
Đà Nẵng - Vua An Nam tới Đà Nẵng -Các tỉnh xây dựng chùa
Danang - the King of Annam comes to Danang - the provincial authorities build temples 52
Chùa cổ trên đường từ Đà Nẵng đi Huế - *The ancient temple on the road from Danang to Hue* 53
Đà Nẵng - Bến Courbet - *Danang - Courbet Port* 54
Đà Nẵng - Sông phía trước phòng Hải quan - *Danang - River in font of the Customs* 55
Đà Nẵng - Xe kéo -*Danang - Rickshaw* 56
Bến Bạch Đằng - *Bach Dang wharf* 57
Đà Nẵng - Bè tre trên sông - *Danang - Raft of bamboo on the river* 58
Đà Nẵng - Một góc sông - *Danang - A corner of river* 59
Đà Nẵng - Xe chở thùng tưới cây - *Danang - the lorry with water tank to irrigate plants* 60
Đà Nẵng - Đại lộ Cộng Hòa - *Danang - Cong Hoa avenue* 61
Đò qua sông Hàn - *The ferry crossing the Han river* 62
Vùng phụ cận Đà Nẵng - Phá Nam Ô - *Vicinity of Danang - Nam O lagoon* 63
Quan Toàn quyền khánh thành đường sắt Đà Nẵng - Huế - *The Governor-General inaugurates the Danang - Hue railway* 64
Đà Nẵng - Phá Nam Ô - *Danang - Nam O largoon* 65
Bến đò Đà Nẵng sau cơn bão - *Danang wharf after the storm* 66
Đà Nẵng - Núi đá hoa - Khai thác đá hoa (cẩm thạch) - *Danang - marble mountain - mining coal (marble)* 67
Học sinh tham quan Bảo tàng Chăm - *Students visiting the Museum of Cham Sculpture* 68
Đường lên Hải Vân Nam - *The way up to Hai Van Nam* 69
Vùng phụ cận Đà Nẵng - Tuyến đường sắt Đà Nẵng đi Huế - Đường vào hầm Liên Chiểu
Vicinity of Dnaang - Railway from Danang to Hue - the entrance into L ien Chieu tunnel 70

Ac
Go

Đèo Hải Vân giữa Đà Nẵng và Huế - *Hai Van pass between Da Nang and Hue* 71
Đà Nẵng - Nhà thờ và nhà thương - *Danang - The church and the hospital* 72
Đà Nẵng - Khách sạn Morin - *Danang - Morin hotel* 73
Khách sạn Morin - *Morin hotel* 74
Chợ Đà Nẵng - *Danang market* 75
Chợ Đà Nẵng - *Danang market* 76
Đường lên Bà Nà - *The way up to Ba Na* 77
Đà Nẵng - Bình phong dâng kính Thần Biển - *Danang - The painting is offered ti the God of Sea respectfully* 78
Vùng phụ cận Đà Nẵng - Các cô gái đi chợ về - *Vicinity of Danang - The girls com back after going to the market* 79
Một dãy phố người Nhật - *A Japanese range of blocks* 80
Một con đường trong thành phố - *A road in the city* 81
Một đường phố ở Đà Nẵng - *A street of Da Nang* 82
Bến xe lửa dọc bờ sông Hàn - *Train station along the Han river* 83
Ga Bến cá trên đường Bạch Đằng - *Ben Ca station on the Bach Dang street* 84
Sở đại diện ở Đà Nẵng - *Department of Representative in Danang* 85
Câu lạc bộ Đà Nẵng - *Danang club* 86
Chợ Nại Hiên Tây - *Nai Hien Tay market* 87
Vùng phụ cận Đà Nẵng - Nhà cửa tan hoang sau cơn bão - *Vicinity of Danang - House ravaged after hurricane* 88
Đà Nẵng - Nhà thờ trung tâm - *Danang - the Center Church* 89
Đà Nẵng - Hòn đảo nhỏ với các bến cảng - Danang - asmall island with ports 90
Nữ sinh trường trung học tư thục Phan Thanh Giản - *The schoolgirls of the Phan Thanh Gian Private High School* 91
Chùa đá - Các nhà sư và bậc thang của chùa - *Da Temple - monks and stair of temple* 92
Ngày họp mặt ở một ngôi trường - *The get-together at a school* 93
Đường Bạch Đằng bên sông Hàn - *Bach Dang street beside the Han River* 94
Đường xe lửa chạy trong thành phố - *Railway in the city* 95
Đà Nẵng - Phòng thương mại và nông nghiệp - *Danang - Chamber of Commerce and Agriculture* 96
Đà Nẵng - Phu lên bờ ở bến Courbet - *Danang - Porters go ashore at the Courbet port* 97
Đà Nẵng - Tòa Thị chính - *Danang - the Hall* 98
Đà Nẵng - Trại lính - *Danang - Barracks* 99
Đà Nẵng - Hang và Núi Ngũ Hành Sơn - *Danang - Cave and mountain Ngu Hanh Son* 100

Act
Go t

ĐÀ NẴNG XƯA

DA NANG IN ANCIENT TIME

Chịu trách nhiệm xuất bản
BÙI VIỆT BẮC
Biên tập
NGÔ LIÊM KHOAN
Sửa bản in
TRƯƠNG HÀ – TRẦN LÃ TRANG
Biên dịch tiếng Anh
KIM LOAN
Trình bày
TRẦN HỒNG KỲ
Bìa
BÙI NAM

Thực hiện liên doanh
TẠP CHÍ XƯA&NAY
181 Đề Thám – Quận 1 - TP. HCM
ĐT: 08.38.385117 – 38.38.5240 Fax: 08.38.38.5126
Email: xuanay@yahoo.com – tcxuavanay@gmail.com

NHÀ XUẤT BẢN THỜI ĐẠI
B15, Lô 2 – Mỹ Đình 1 – Từ Liêm – Hà Nội
ĐT: 04.6287 2617 Fax: 04. 6287 1730

In 100 cuốn, khổ 27x19cm, tại Công ty in Báo Nhân Dân. Số ĐKKHXB: 309-2011/CXB/17-08/TĐ. Ngày 08/04/2011. In xong và nộp lưu chiểu tháng 5/2011.